

MEMORIU DE PREZENTARE - conform ANEXA 5 E

I. Denumirea proiectului : - **Constructie Unifamiliala Parter si terasa acoperita**

Amplasament : Jud.Sibiu, sat Porumbacu de Sus, strada Fata Raului nr.683, nr.cad 113826

II. Titularul proiectului:

a) numele: **Popescu Andrei Cristian**

b) adresa postala : .....

d) tel 0763429903, adresa de email: 62nelupopescu @ gmail.com, andreicristianpopescu1991@ gmail.com

d) reprezentant: **Popescu Andrei Cristian**

e) director general: -

f) responsabil pentru protectia mediului domnul **Popescu Andrei Cristian**

III Descrierea caracteristicilor fizice ale intregului proiect:

a). **Rezumat:**

Amplasamentul pentru care se solicita Autorizația de Construire este compus din teren amplasat în Jud.Sibiu, Loc. Porumbacu de Sus, strada Fata Raului nr.683, nr.cad 113826 teren intravilan în suprafața de 1 000 mp. Terenul este în proprietatea beneficiarului investiției solicitate în conformitate cu actele de proprietate.

S-a tinut cont de particularitatile terenului din punct de vedere al vecinatatilor, al conditiilor stabilite prin documentatiile de urbanism in ceea ce priveste regimul de aliniere si de inaltime, al asigurarii numarului de locuri necesare pentru parcarii, al posibilitatii de racord la utilitatile publice, al conditiilor geotehnice si nu in ultimul rand din punct vedere al volumelor, al aspectului arhitectural si al finisajelor propuse.

b).**Justificarea necesitatii proiectului:**

Proiectul a fost intocmit pe baza temei cadru elaborata de beneficiar ce doreste construirea unei locuinte individuale si o terasa exterioara individuala cu destinatia de recreere.

c). **Valoare de investitie:** valoarea de investitie este estimata la .....lei

d). **Perioada de implementare propusa:** perioada de executie estimata este de 24 luni.

e). **Planse reprezentand limitele amplasamentului proiectului:**

Vezi anexa desenata: plan de situatie 1:500 si plan de situatie 1:200. Nu se vor utiliza alte suprafete de teren temporar sau pe perioada de exploatare a constructiei.

f). **Descrierea proiectului:**

Beneficiarul dorește realizarea unei investiții cu titlul **Construcție Unifamilială P și terasă acoperită**. Proiectul a fost întocmit conform temei date de către beneficiarul investiției și în conformitate cu legislația și normele tehnice în vigoare la data întocmirii prezentei documentații.

Construcția propusă are următoarele funcțiuni:

- 1) **Locuința-Parter- living+bucătărie**. un dormitor, o baie, un dormitor matrimonial cu baie și dressing și spațiu depozitare.
  - 2) **Terasă exterioară acoperită și individuală cu funcția de spațiu de recreere**.
- Construcția se va realiza cu o structură în cadre din lemn cu planșee din lemn, cu închideri perimetrice din pereți sandwich lemn, conform proiectului de rezistență.

Bilanț teritorial:

SUPRAFATA TEREN = 1000mp

SUPRAFATA CONSTRUITA PROPUSA = 121.65 mp

SUPRAFATA CONSTRUITA EXISTENTA = 58.94 mp

SUPRAFATA DESFASURATA PROPUSA = 121.6 5mp

SUPRAFATA DESFASURATA EXISTENTA = 58.94 mp

Suprafața construită locuința Parter = 99.75mp

Suprafața construită Terasă = 21.90mp

SUPRAFATA ALEI PIETONALE, TROTUARE = 51.55mp

SUPRAFATA LOC DE PARCARE = 37.50mp

SUPRAFATA SPATII VERZI = 730.36mp

H max la coama=+6.00m

H min cornisa=+2.85m

POT existent= 5,8 %

CUT existent= 0.058

POT PROPUȘ = 18%

CUT PROPUȘ = 0.18

Inchideri exterioare și compartimentările interioare

Construcția se va realiza cu o structură în cadre din lemn cu pereți exteriori din panouri de lemn de tip framing umplute cu termoizolație din vată minerală bazaltică și pereți interiori de compartimentare din lemn umplut cu vată minerală bazaltică, osb și foi de gips-carton.

Finisajele interioare

La interior pardoseala va fi realizată din parchet laminat. Pereții interiori nu vor fi finisați cu tencuie și lavabili. La interior în baie pardoseala va fi realizată din gresie. Pereții interiori vor primi

vopsitorie lavabila de culoarea alba si placari cu faianta pentru bai.Tavanul va fi finisat prin tencuirea, gletuire.

Finisajele exterioare

La exterior finisajele constau din termosisteme de exterior, tencuieli si lavabila. Tamplaria exterioara va fi din profile PVC cu geam termopan pentru ferestre.

Acoperisul i invelitoarea

Acoperisul cladirii propuse va fi realizat de tip sarpanta cu invelitoarea metalica.Colectarea apelor pluviale de pe acoperis se va face prin jgheaburi si burlane. Constructia caselor vor avea urmatoarele caracteristici: GRADUL II DE REZISTENTA LA FOC (conform P118/1999) – art. 5.1.6 CATEGORIA "D" DE IMPORTANTA (conform H.G. nr. 766/1997 publicată în M.O. 352 din 10 decembrie 1992) CLASA IV DE IMPORTANTA (conform Normativ P 100-1-2006). CATEGORIA "D" DE PERICOL LA INCENDIU (conform P118/1999)

SE PREZINTA ELEMENTELE SPECIFICE CARACTERISTICE PROIECTULUI PROPUS

1. Profilul : activitatile principale sunt cele de locuire

- a) Functiuni principale :locuire
- b) Functiuni secundare : nu este cazul
- c) Functiuni conexe : nu este cazul

2. Descrierea instalatiei si a fluxurilor tehnologice existente: nu este cazul, functiunea nefiind cea de productie.

3. Descrierea proceselor de productie ale proiectului propus, produse si subproduse obtinute, marimea, capacitatea:

Nu este cazul

4. Materii prime, energia si combustibilii utilizati, cu modul de asigurarea a acestora:

– Functionarea obiectivului nu necesita materii prime – alimentarea cu apa se va face din reseaua publica stradala– energia electrica va fi furnizata de la reseaua publica din zona –

5. Racordarea la retelele utilitare existente in zona:

Racordare la apa din reseaua stradala publica si canalizarea se va face intr-o fosa septica vidanjabila.Alimentarea cu energie electrica se va face prin racordarea la reseaua publica de alimentare cu energie electrica existenta in zona.

6. Descrierea lucrarilor de refacere a amplasamentului in zona afectata de executia investitiei: Suprafetele afectate de executia lucrarilor se vor reface prin amenajari peisagere, plantare gazon, arbusti ornamentali, etc.

7. Cai noi de acces sau schimbari ale celor existente:

Accesul auto și pietonal pe terenul pe care urmează a se realiza investiția este asigurat din strada Fata Raului. Nu se vor realiza cai noi de acces sau schimbări ale celor existente.

8. Resurse naturale folosite în construcție și funcționare:

În construcție:

– minerale: nisip, pietriș pentru prepararea betoanelor și pozarea patului conductelor – combustibil: motorină folosită pentru funcționarea utilajelor la executarea obiectivului – apă curentă de la rețeaua publică – sol – pământ de umplutură folosit la sistematizarea pe verticală și amenajarea spațiilor verzi – sol – strat de pământ vegetal pentru însămânțarea gazonului în funcționare.

9. Metode folosite în construcție/ demolare.

Sistemele constructive vor respecta normativele și legislația în vigoare: - Legea 319/2006 privind protecția muncii; - HGR 1425/2006 Norme generale de protecția muncii; - Ordin MMPS 235/1995 privind normele specifice de securitatea muncii la înălțime; - Ordin MMPS 255/1995 - normativ cadru privind acordarea echipamentului de protecție individuală - Ordin MLPAT 20N/11.07.1994 - Normativ C300-1994; Constructorul va respecta în organizarea procesului de lucru normele de protecție a muncii în vigoare în România ce sunt specifice domeniului de activitate. Lucrările de construcție vor începe numai după obținerea Autorizației de Construire și în condițiile stabilite de aceasta. Lucrările de construcție desfășurate nu vor avea un caracter special, constând în procese uzuale, specifice acestui tip de proiect. Sistemul de construcție fiind simplu – structura metalică, o mare parte din materiale vor fi prefabricate și montate local. Lucrările de închideri perimetrice, compartimentări interioare, finisaje interioare se vor executa prin metode clasice fără utilizarea unor metode speciale.

10. Planul de execuție pentru faza de construcție, punerea în funcțiune, exploatarea, refacerea și folosirea ulterioară.

Etapele de realizare a proiectului sunt :

- construire-montaj
- amenajare teren;
- executarea lucrărilor de construcție;
- realizarea legăturilor la utilități;
- punerea în funcțiune a obiectivului;

II. exploatare

- funcționare
- întreținere.

Pe perioada execuției obiectivului se va respecta cu strictețe proiectul pentru obiectivul propus cât și recomandările specifice pentru protecția mediului.

Pentru perioada de funcționare și exploatare a obiectivului propus se vor lua toate măsurile necesare pentru evitarea producerii de factori poluanți pentru mediul înconjurător conform normelor în vigoare.

Pentru etapa de refacere și utilizare post construcție se vor respecta prevederile proiectului de refacere a mediului.

11. Relația cu alte proiecte existente și planificate: - Proiectul propus nu se cumulează cu alte proiecte existente sau propuse

12. Detalii privind alternativele care au fost luate in considerare : Tinand cont de specificitatea proiectului, si de locatia propusa pentru amplasarea sa, nu s-a pus problema luarii in calcul a unor alternative din punctul de vedere al amplasamentului si al desfasurarii activitatii.

13. Alte activitati care pot aprea ca urmare a proiectului (extragerea de agregate, asigurarea unor surse noi de apa, surse sau linii de transport al energiei, cresterea numarului de locuinte, eliminarea apelor uzate si ale deseurilor)

13.1. Modul de alimentarea cu apă rece potabilă a instalatiilor sanitare se va face de la rețeaua publica

Necesarul si cerinta de apă

Necesarul total de apa a fost stabilit conform SR 1343-1:2006 si STAS 1478/1990, in scop igienico-sanitar, igienizare spatii si udare spatii verzi:

$$Q_{\max.zi} = 0,54 \text{ m}^3 / zi \text{ (} 0,0063 \text{ l/s)}$$

$$Q_{\text{med.zi}} = 0,48 \text{ m}^3 / zi \text{ (} 0,0056 \text{ l/s)}$$

$$Q_{\min.zi} = 0,39 \text{ m}^3 / zi \text{ (} 0,0045 \text{ l/s)} \text{ V mediu anual} = 115 \text{ m}^3$$

Debitul de calcul al instalatiei de apă determinat conform I9-2015 cu relatia: $V_c = 0,24 \times \sqrt{E}$ [l/s] , unde $E=10,5$, rezultă: $V_c = 0,78$ l/s

Rețeau de alimentare cu apa va fi realizata din conducte PEID Dn= 32 mm.

Cerinta total de apa: $Q_{\max.zi} = 0,60 \text{ m}^3 / zi \text{ (} 0,0069 \text{ l/s)}$ $Q_{\text{med.zi}} = 0,57 \text{ m}^3 / zi \text{ (} 0,0066 \text{ l/s)}$ $Q_{\min.zi} = 0,44 \text{ m}^3 / zi \text{ (} 0,0051 \text{ l/s)}$

V mediu anual = 127 m³ Functionarea folosintei de apa va fi 260 zile/an, 5 zile/saptamana, 8 ore/zi. Calculul s-a efectuat considerând un număr de 4 persoane .

13.2.Modul de evacuare a apelor uzate.

Instalati de evacuare ape uzate menajere

Lavoarele se vor racorda la sistemul de canalizare prin intermediul sifoanelor tip butelie, îmbinate cu ventilele de scurgere ale obiectelor sanitare cu piulită olandeză și garnitură de etansare. Vasele de closet se racordează la canalizare folosind piese speciale de racordare cu garnitură de etansare, pe racordul vasului de closet din cauciuc.

Este interzisă racordarea oricărui obiect sanitar la canalizare fără un sifon intermediar cu garda hidraulică. Canalizarea interioară a apelor uzate rezultate de la grupurile sanitare si oficiu se va executa cu tuburi din polipropilenă ignifugă. Conductele trasate sub placa etaj si în exterior se vor executa cu tuburi din PVC- KG.

Apele uzate vor fi colectate de canalizarea din incinta cu deversare la o fosa septica vidanjabila etans.

Se va prevedea un bazin vidanjabil etans de 20 mc.

Debitele de apă uzate calculate conform STAS 1343 sunt următoarele:

$$Q_{\max.zi} = 0,41 \text{ m}^3 / zi \text{ (} 0,003 \text{ l/s)}$$

$$Q_{\text{med.zi}} = 0,37 \text{ m}^3 / zi \text{ (} 0,002 \text{ l/s)}$$

$Q_{\text{min.zi}} = 0,30 \text{ m}^3 / \text{zi} \text{ (} 0,001 \text{ l/s)}$

$V_{\text{mediu annual}} = 96 \text{ m}^3$

Instalatii de evacuare ape pluviale

Apele pluviale provenite de pe acoperisul constructiei vor fi deversate la spatiile verzi adiacente. Apele meteorice provenite de pe platformele betonate auto vor fi preluate printr-un sistem de rigole sau guri de scurgere si vor fi dirijate catre 1 separator de nisip si hidrocarburi cu by-pass. Înainte de a fi deversate, apele pluviale vor fi stocate într-un bazin de retentie $V=40 \text{ mc}$. Apele colectate in bazinul de retentie vor fi dirijate prin pompare pentru intretinerea spatiilor verzi.

13.3. Modul de asigurare a agentului termic.

Asigurarea agentului termic și al apei calde menajere se face prin centrala cu peleti.

13.4.Modul de depozitare si evacuare a deseurilor:

Deseurile rezultate in urma lucrarilor specificate in certificatul de urbanism vor fi colectate si transportate pe baza unui contract incheiat cu o societate de salubritate.

Deseurile menajere vor fi depozitate in pubele ecologice si vor fi evacuate de catre o societate de salubritate, prin contract. Pubelele vor fi amplasate pe platforma betonata reprezentata de planseul fosei septice vidanjabile. Platforma va fi amplasata in zona de mijloc a terenului, spre limita cu strada Intravila-Richirle.

Dimensiunea in plan a platformei pentru de pozitarea pubelelor va fi de $2,00 \times 2,80 \text{ m}$ iar perimetrul acestela va fi imprejmuit cu gard din plasa bordurata si stalpi metalici. Platforma pentru depozitarea pubelelor de gunoi va fi prevazuta cu apa curenta și sistem de preluare a apelor rezultate din igenizarea platformei.

14. Alte Autorizatii cerute pentru proiect:

- avize utilitati: -alimentarea cu apa;
- aviz alimentare energie electrica;
- aviz salubritate;

IV Descrierea lucrarilor de demolare necesare:

-Pentru realizarea proiectului propus nu sunt necesare lucrări de demolare.

V Descrierea amplasarii proiectului:

-distanta fata de granite pentru proiectele care cad sub Incidenta Conventiei privind evaluarea impactului asupra mediului in context transfrontiera, adoptata la Espoo la 25 februarie 1991, ratificata prin Legea nr. 22/2001, cu completarile ulterioare - Nu este cazul

- localizarea amplasamentului in raport cu patrimoniul cultural potrivit Listei monumentelor istorice, actualizata, aprobataprin Ordinul ministrului culturii si cultelor nr. 2.314/2004, cu modificarile ulterioare, si Repertoriului arheologic national prevazut de Ordonanta Guvernului nr. 43/2000 privind protectia patrimoniului arheologic si declararea unor situri arheologice ca zone de interes national, republicata, cu modificarile si completa rile ulterioare - Nu este cazul.

-harti, fotografii ale amplasamentului care pot oferi informatii privind caracteristicile fizice ale mediului, atat naturale, cat si artificiale si alte informatii privind:

- folosintele actuale si planificate ale terenului atat pe amplasament, cat si pe zone adiacente acestuia; - Conform Certificatului de Urbanism nr. 24 din 11.03.2024

- politici de zonare si de folosire a terenului; - Se va urmari asigurarea compatibilitatii functionale si a unor legaturi functionale cu celelalte zone

- arealele sensibile: - Zona studiata nu se suprapune cu nicio arie naturala protejata.

- coordonatele geografice ale amplasamentului proiectului, care vor fi prezentate sub formade vector in format digital cu referintageografica, in sistem de proiectie nationala Stereo 1970;

Coordonatele stereo 1970 ale terenului studiat sunt urmatoarele:

NR. PUNCT COORDONATE PE CONTUR

1.462142.4300;464311.2000;

2.462148.1040;464308.6750;

3.462158.2400;464287.9700;

4.462153.4407;464286.5676;

5.462168.8650;464266.1940;

6.462164.0730;464264.7667;

7.462147.6300;464259.8800;

8.462143.5099;464271.1108;

9.462139.3600,464282.4360;

10.462133.5754,464295.8825;

11.462128.7130,464307.2080;

12.462137.6298;464309.8005.

Amplasarea pe teren a constructiei se va face astfel:

Retrageri fata de limita de proprietate:

Locuinta individuala

- Nord:: retragere de 2.70m fata de limita de proprietate;
- Est:drum acces- 5.20 m fata de limita de proprietate;
- Sud-: retragere de 37.69 m fata de limita de proprietate ;
- Vest :retragere de 2.00 m fata de limita de proprietate.

Terasa acoperita

- Nord:: retragere de 19.17m fata de limita de proprietate;
- Est:drum acces- 13.78 m fata de limita de proprietate;
- Sud-: retragere de 25.96 m fata de limita de proprietate ;
- Vest :retragere de 2.00 m fata de limita de proprietate.

VI Descrierea tuturor efectelor semnificative posibile asupra mediului:

A. SURSE DE POLUANTI SI INSTALATII PENTRU RETINEREA, EVACUAREA SI DISPERSIA POLUANTILOR IN MEDIU.

a. Protectia calitatii apei:

In faza de executie

Pentru executia investitiei se va folosi apa de la retea. Se va amplasa o toaleta ecologica pentru faza de executie. Din procesul de construire nu vor rezulta substante care sa modifice calitatea apei, astfel ca se estimeaza un impact nesemnificativ asupra factorului de mediu apa. In faza de functionare in cadrul activitatii ce se va desfasura in constructia propusa se va folosi apa curenta pentru uz menajer.

Apele uzate menajere provenite de la instalatia de canalizare interioară a constructiilor vor fi colectate si vor fi deversate in bazinul etans, propus a fi amplasat in incinta

Apele pluviale provenite de pe acoperisul constructiei vor fi deversate la spatiile verzi adiacente. Apele meteorice provenite de pe platformele betonate auto vor fi preluate printr-un sistem de rigole sau guri de scurgere si vor fi dirijate catre 1 separator de nisip si hidrocarburi cu by-pass. Înainte de a fi deversate, apele pluviale vor fi stocate într-un bazin de retentie V=40 mc. Apele colectate in bazinul de retentie vor fi dirijate prin pompare pentru intretinerea spatiilor verzi amenajate pe teren.

b. Protectia aerului:

In faza de executie

Conditii pentru evacuarea poluantilor in aer:

- pe perioada executiei lucrarilor vor fi asigurate masurile si actiunile necesare pentru prevenirea poluarii factorilor de mediu cu pulberi, praf si noxe de orice fel
- activitatile pentru realizarea lucrarilor proiectate nu conduc la emisii de poluanti, cu exceptia particulelor de praf si a gazelor de esapament rezultate de la vehiculele pentru transportul materialelor
- depozitarea deseurilor produse in timpul executie se va realiza in containere metalice acoperite pentru evitarea imprastierii acestor materiale.
- transportul materialelor si deseurilor produse in timpul executiei se va face cu mijloace de transport adecvate, acoperite cu prelată pentru evitarea imprastierii acestor materiale.

Sistemul de constructie fiind simplu – cadre metalice - , o mare parte din materiale vor fi prefabricate si montate local. In concluzie, sursele de emisie nedirijata ce pot aparea in timpul punerii in opera vor fi foarte mici si prin urmare, nu produc impact semnificativ asupra factorului de mediu aer.

In faza de functionare

Pentru încălzirea spatiilor si prepararea apei calde se va utiliza centrala pe peleti.

c. Protectia impotriva zgomotului:

In faza de executie

In aceasta faza, sursele de zgomot si vibratii sunt produse atat de actiunile propriu-zise de munca mecanizata cat si de traficul auto din zona.

Prin organizarea santierului sunt prevazute faze specifice in graficul de lucru astfel incat procesul de construire sa nu constituie o sursa semnificativa de zgomot si vibratii. Vor fi luate masuri pentru protectia impotriva zgomotului si vibratiilor produse de utilaje si instalatiile de lucru, cu respectarea prevederilor HG 321/2005 republicata in 2008, privind gestionarea zgomotului ambiant. La limita incintei vor fi respectate valorile impuse prin STAS 10119/1988 – Acustica in constructii – Acustica urbana- Limite admise ale nivelului de zgomotIncinte Industriale – nivel de zgomot echivalent $L_{eq} = 65dB(A)$

In faza de functionare

In cadrul functionarii imobilului nu se produc zgomote si vibratii care sa aiba un impact semnificativ asupra factorului de mediu zgomot si vibratii.

Se va urmarii nivelul de zgomot exterior astfel incat sa fie respectate urmatoarele valori recomandate conform HG 321/2005 privind evaluarea si gestionarea zgomotului ambiantal:

$L_{eq}(A)$ zi (orele 7-19) – 60 dB

$L_{eq}(A)$ zi (orele 9-23) – 55 dB

$L_{eq}(A)$ zi (orele 23-7) – 50 dB

Nu existe surse de vibratii.

d. Protectia impotriva radiatiilor: investitia nu reprezinta o sursa de radiatii atat in faza de executie cat si in faza de functionare, de aceea nu se impun masuri speciale de dotari pentru protectie impotriva radiatiilor.

e. Protectia solului si a subsolului: In faza de executie Se vor realiza amenajari pentru protectia solului si subsolului prin asigurarea unor masuri necesare pentru:

- evitarea scurgerilor accidentale de produse petroliere de la autovehiculele transportatoare
- evitarea depozitarii necontrolate a materialelor folosite si a deseurilor rezultate direct pe sol, in spatii neamenajate corespunzator
- asigurarea unor toalete ecologice
- refacerea zonelor afectate de realizarea lucrarilor
- pentru executie se vor utiliza materiale de constructii preambalate, betonul se va aduce preparat din statiile de betoane, se va utiliza doar nisip, balast, piatra in vrac, materiale care nu produc un impact negativ asupra solului - pamantul rezultat din sapaturi si amenajarea terenului se va depozita in interiorul lotului, fiind utilizat ulterior la sistematizarea verticala.

In faza de functionare:

Protectia solului si a subsolului se va realiza prin betonarea aleiilor pietonale si prin refacerea si intretinerea spatiilor verzi. Se vor lua masuri stricte de etansare a instalatiilor exterioare pentru eliminarea pierderilor ce ar putea destabiliza solul. Spatiile interioare vor fi pardosite, suprafata parcarilor si a zonei carosabile va fi betonata pentru a impiedica absorbtia hidrocarburilor in sol.

f. Protecția ecosistemelor terestre și acvatice: Nici în faza de execuție, nici în cea de funcționare nu rezultă poluanți care să afecteze ecosistemele acvatice și terestre

g. Protecția așezărilor umane și a altor obiective de interes public: investiția nu se realizează în zone protejate.

h. Gospodărirea deșeurilor generate pe amplasament:

În faza de execuție

Deșeurile rezultate din procesul de construire cuprind resturi inerte precum:

- pământ din excavații,
- moloz,
- pietris,
- material lemnos și resturi metalice, ambalaje hartie, etc.

Aceste deșuri vor fi colectate în containere specifice de unul din operatorii locali specializați în salubritate.

În faza de funcționare În urma funcționării de producție/depozitare rezultă următoarele deșuri:

- deșuri din hartie și carton;
- deșuri din metal,
- deșuri ambalaje de polistiren și folie PVC;
- deșuri menajere.

Deșurile menajere se vor depozita în europubele individuale diferențiate pentru fiecare material reciclabil amplasate pe platforma betonată în cadrul incintei de unde vor fi evacuate periodic de firme specializate în salubritate, cu care s-a încheiat un contract prealabil.

Alte tipuri de deșuri nu vor rezulta.

i. Gospodărirea substanțelor și preparatelor chimice periculoase: nu este cazul.

B. UTILIZAREA RESURSELOR NATURALE:

Resursele naturale utilizate sunt:

- apă –pe perioada de construcție și perioada de funcționare pentru pentru consum funcțional atât potabil și igienico-sanitar

VII. Descrierea aspectelor de mediu susceptibile a fi afectate în mod semnificativ de proiect:

-impactul asupra populației, sănătății umane, biodiversității, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, terenurilor, solului, folosințelor, bunurilor materiale, calității și regimului cantitativ al apei, calității aerului, climei, zgomotului și vibrațiilor, peisajului și mediului vizual, patrimoniului istoric și cultural și asupra interacțiunilor dintre aceste elemente. Natura

Impactului (adica impactul direct, indirect, secundar, cumulativ, pe termen scurt, mediu si lung, permanent si temporar, pozitiv si negativ);

Datorita dimensiunii reduse a proiectului propus si a naturii proiectului, acesta nu reprezinta sursa de poluare, iar perioada de constructie a acestuia este limitata in timp (pe perioada normata a Autorizatiei de Construire) si se desfasoara pe o suprafata strict delimitata, fara a afecta alte suprafete decat cele prevazute prin proiect, iar la sfarsitul lucrarilor este prevazuta refacerea amplasamentului la conditiile initiale.

Se apreciaza ca impactul asupra mediului al noului obiectiv se va resimti local la nivelul suprafetei amplasamentului si in imediata vecinatate a acestuia datorita lucrarilor de constructie ce se vor efectua, care implica lucrari de excavari de material, lucrari de montare propriu-zisa.

Se considera ca fiind nesemnificativ potentialul impact al proiectului propus asupra factorilor de mediu apa, sol-subsol, aer, asupra caracteristicilor climatice, asupra patrimoniului cultural, arheologic, arhitectonic sau asupra sanatatii umane.

Impactul asupra populatiei, sanatatii umane Impactul pe perioada constructiei datorat:

-activitatilor de construire a proiectului; acesta va fi limitat la zona proiectului si in imediata vecinatate a acestuia si intr-o perioada limitata de timp, numai pe perioada normata a Autorizatiei de Construire;

-zgomotului produs de utilajele agrementate de pe santier si zgomotul generat de echipamente se va produce local si temporar ;

-emisiilor rezultate ca urmare a functionarii utilajelor si mijloacelor de transport;

-depozitarii necontrolate a deseurilor.

Impactul pe perioada exploatarei datorat:

-zgomotului de exploatare aferent diverselor obiective apartinand proiectului;

-intensificarii traficului in zona.

**Impactul asupra biodiversitatii, conservarea habitatelor naturale, a florei si a faunei salbatice
Impactul pe perioada constructiei**

Impactul direct asupra biodiversitatii se va resimti doar in etapa de constructie, vor exista surse de poluare ce pot afecta biodiversitatea cum ar fi emisiile de praf, acestea avand insa un caracter temporar si vor disparea odata cu incetarea activitatilor de santier

Dat fiind faptul ca proiectul se realizeaza in interiorul siturilor Natura 2000, nu se vor fragmenta sau distruge habitate Natura 2000 si nu se vor produce modificari asupra dinamicii populatiilor speciilor care definesc structura si/sau functiile siturilor Natura 2000.

Impactul pe perioada exploatarei

Pe perioada de exploatare impactul va fi in limite admisibile, datorat zgomotului si emisiilor mijloacelor de transport 11 Impactul asupra apei Impactul pe perioada constructiei

Impactul se poate manifesta ca urmare a posibilelor scurgeri accidentale de lubrefianti sau carburanti care ar putea rezulta datorita functionarii utilajelor de constructie si celorlalte mijloace de transport folosite pe santierul de lucru.

Apele subterane și cele de suprafață pot fi afectate de: depozitele intermediare de materiale de construcții în vrac, care pot fi spălate de apele pluviale, sau de apele ce rezultă din spălările de utilaje și mijloace de transport ale șantierului dacă nu se fac la stații special amenajate pentru astfel de operațiuni. Eventualele poluări pot fi favorizate de acțiunea fenomenelor meteorologice. Ca urmare a acțiunii fenomenelor meteorologice sezoniere (ploi, vânturi puternice), materialele rezultate în urma lucrărilor de construcții (sapături, nivelări, etc.) pot influența calitatea apelor de suprafață, prin materiile în suspensie ce sunt dislocate și transportate în acestea.

Impactul pe perioada exploatarei în perioada de exploatare impactul asupra calității apei de suprafață și subterane poate avea loc numai accidental, deversări de deseuri, substanțe chimice, deversări ce s-ar putea datora activităților de exploatare a obiectivului: activitățile de transport (persoane, materiale) în condiții normale de exploatare, impactul asupra factorului de mediu apă este unul în limite admisibile, debitul poluanților este mic și nu cauzează modificări cuantificabile.

Impactul asupra aerului pe perioada construcției

Pe perioada lucrărilor de construcție poate avea loc o creștere pe o perioadă limitată de timp a emisiilor de praf datorată manipulării materialelor de construcție, activităților de excavatie, etc. Nivelurile emisiilor vor varia în funcție de intensitatea lucrărilor, condițiile hidro-meteorologice nefavorabile: perioade secetoase, condiții de vânt.

Impactul pe perioada exploatarei în perioada de exploatare impactul asupra calității aerului se datorează activităților de exploatare a obiectivului: activitățile de transport (persoane, materiale).

În condiții normale de exploatare, impactul asupra factorului de mediu aer este unul în limite admisibile, debitul poluanților este mic și nu cauzează modificări cuantificabile în calitatea aerului înconjurător. Impactul asupra solului-subsolului. Impactul pe perioada construcției. Posibilă contaminare a solului-subsolului prin infiltrarea de diverse scurgeri/pierderi accidentale de produse cu caracter poluant (uleiuri, produs petrolier, etc);

Posibilă contaminare a solului-subsolului datorată emisiilor de substanțe poluate rezultate din funcționarea utilajelor și mijloacelor de transport.

Impactul pe perioada exploatarei

Pe amplasamentul, în cazul depozitării necorespunzătoare a substanțelor periculoase sau toxice, în cazul în care apar degradări ale pardoselii acestea pot fi ajunse în sol și pot conduce la episoade de poluare a subsolului; în condiții normale de exploatare, impactul asupra factorului de mediu sol-subsol este unul în limite admisibile, debitul poluanților este mic și nu cauzează modificări cuantificabile în calitatea aerului înconjurător. Impactul asupra folosințelor, bunurilor materiale. Lucrările de execuție vor avea loc cu respectarea condițiilor de protecție a mediului astfel încât impactul asupra folosințelor și bunurilor materiale va fi unul nesemnificativ, atât în perioada de construcție cât și în perioada de operare. Impactul va fi temporal și reversibil.

Impactul asupra calității și regimului cantitativ al apei

Proiectul nu va avea impact asupra calității și regimului cantitativ al apei, în condițiile respectării datelor de proiect. -extinderea impactului (zona geografică, numărul populației/habitatelor/speciilor afectate); Nu este cazul, nu va avea loc o extindere a impactului în afara amplasamentului. -magnitudinea și complexitatea impactului; În conformitate cu detaliile prezentate anterior impactul nu este unul major ci în limite admisibile. - probabilitatea impactului;

In conformitate cu detaliile prezentate anterior, probabilitatea de afectare a mediului este una redusa in conditiile respectarii datelor de proiect si recomandărilor din actele de reglementare. - durata, frecventa si reversibilitatea impactului; In conformitate cu detaliile prezentate anterior, rezulta ca impactul asupra mediului este unul temporar, pe perioada constructiei; pe perioada functionarii pot apare poluări accidentale, dar acestea sunt rare si reversibile. - masurile de evitare, reducere sau ameliorare a impactului semnificativ asupra mediului; In conformitate cu detaliile prezentate anterior, precum si cu cele de la capitolul VI. Descrierea tuturor efectelor semnificative posibile asupra mediului ale proiectului, in limita informatiilor disponibile masurile ce se vor aplica sunt specifice fiecarui factor de mediu in parte. - natura transfrontaliera a impactului. Nu este cazul dat fiind natura proiectului si distanta fata de cea mai apropiata frontiera.

VIII. PREVEDERI PENTRU MONITORIZAREA MEDIULUI : pe durata de realizare a investitiei si de functionare a acesteia , nu vor exista emisii de poluanti in mediu, drept urmare, nu sunt necesare dotari si masuri pentru controlul emisiilor de poluanti.

Dotări și măsuri prevăzute pentru controlul emisiilor de poluanți în mediu, inclusiv pentru conformarea la cerințele privind monitorizarea emisiilor prevăzute de concluziile celor mai bune tehnici disponibile aplicabile. Se va avea în vedere ca implementarea proiectului să nu influențeze negativ calitatea aerului în zonă.

Având în vedere caracteristicile și dimensiunile proiectului analizat se constată că nu este necesară derularea unei monitorizări a mediului.

Pe perioada executiei se vor respecta normele pentru protectia mediului.

Constructorul va asigura monitorizarea gestionării deșeurilor pe care o va raporta Agenției pentru Protecția Mediului conform solicitărilor acesteia.

Daca autoritatea competenta pentru protectia mediului considera necesar, in perioada constructiei poate solicita monitorizarea calitatii aerului si a nivelului de zgomot in zonele adiacente amplasamentului obiectivului. De asemenea, in cadrul organizarii de santier trebuie urmarita respectarea masurilor impuse cu privire la:

-depozitarea corecta a deșeurilor;

-functionarea corecta a utilajelor si mijloacelor de transport aferente, si efectuarea verificarilor periodice a acestora astfel incat acestea sa fie in stare tehnica buna si sa nu emane noxe peste limitele admise;

- in cazul depozitarii temporare de materiale pulverulente, se va urmări ca acestea sa fie acoperite pentru a nu fi imprastiate prin actiunea vantului;

-restul masurilor de protectie prezentate in cadrul prezentului Memoriu de prezentare. In perioada de exploatare,se vor respecta normele pentru protectia mediului.

Se va monitoriza în permanenta starea si functionarea echipamentelor si instalatiilor utilizate.Se va monitoriza :

-integritatea sistemelor de colectare a apelor uzate;

-modul de respectare a conditiilor de mediu impuse prin reglementarile de mediu;

-calitatea apelor uzate deversate in rețeaua portuara;

-nivelului de zgomot la limita amplasamentului; -monitorizarea calitatii aerului; -respectarea managementului deseuri: cooperarea cu societati autorizate in eliminarea deseurilor, utilizarea de masini si utilaje autorizate, gestionarea ambalajelor si deseurilor conform HG 621 din 2005, HG 1872 din 2006; Metodele de monitorizare, parametrii monitorizati, periodicitatea monitorizarii si modul de raportare al datelor va fi stabilit de catre autoritatile competente.

IX. Legatura cu alte acte normative si /sau planuri/ programe/ strategii/ documente de planificare.

- A. Justificarea incadrarii proiectului, dupacaz, in prevederile altor acte normative nationale care transpun legislatia Uniunii Europene: Directiva 2010/75/UE (IED) a Parlamentului European si a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea si controlul integrat al poluarii), Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European si a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implica substante periculoase, de modificare si ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului, Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European si a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politica comunitara in domeniul apei, Directiva-cadru aer 2008/50/CE a Parlamentului European si a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului inconjurator 13 si un aer mai curat pentru Europa, Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European si a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deseurile si de abrogare a anumitor directive, s i altele).

Nu este cazul

- B. Se va mentiona planul/programul/strategia/documentul de programare/planificare din care face proiectul, cu indicarea actului normativ prin care a fost aprobat.

Nu este cazul

X. LUCRARI NECESRE ORGANIZARII DE SANTIER

– descrierea lucrarilor necesare organizarii de santier;

Pentru organizarea executiei se propun urmatoarele:

- constructie de doua case de vacanta .

– localizarea organizarii de santier;

Organizarea de santier pentru lucrarile solicitate se va asigura in incinta, fara a afecta proprietatile vecine si retele edilitare existente. Incinta va fi imprejmuita provizoriu, in concluzie, accesul persoanelor neautorizate pe santier va fi strict monitorizata. –

– descrierea impactului asupra mediului a lucrarilor organizarii de santier;

Impactul asupra mediului in ceea ce priveste lucrarile de organizare este unul limitat in timp si spatiu, numai pe perioada lucrarilor de constructie si montaj si nu este unul semnificativ daca se respecta evitarea raspandirii materialelor de constructii pe terenurile vecine, cat si amplasarea unor pubele pentru depozitarea deseurilor.La capitolul VI a fost descris punctual impactul estimat asupra factorilor de mediu in perioada constructiei proiectului.

–surse de poluanti si instalatii pentru retinerea, evacuarea si dispersia poluantilor in mediu in timpul organizarii de santier;

Ca potentiale surse de poluanti sunt materialele de constructie depozitate in incinta Nu este cazul unor instalatii pentru retinerea, evacuarea si dispersia poluantilor in mediu in timpul organizarii de santier.

–dotari si masuri prevazute pentru controlul emisiilor de poluanti in mediu.

Nu sunt prevazute dotari suplimentare, masurile care se vor aplica sunt cele aplicabile in cazul factorilor de mediu, prezentate la capitolul VI.

XI. LUCRARI DE REFACERE A AMPLASAMENTULUI LA FINALIZAREA INVESTITIEI, IN CAZ DE ACCIDENTE SI /SAU LA INCETAREA ACTIVITATII .

Se reface terenul afectat de sapaturile pentru fundatie si de organizarea, de santier, aducandu-se la starea initiala. Lucrarile de refacere a amplasamentului se vor realiza conform cerintelor proiectului tehnic de executie si proiectului de sistematizare a curtii. La incetarea activitatii,obiectivul va fi dezafectat, dupa terminarea lucrarilor terenul va fi readus la starea initiala si la categoria de folosinta initiala pe baza unui proiect.

XII. ANEXE – piese desenate

Prezentul memoriu include o harta cu privire la încadrarea amplasamentului proiectului în teritoriu cu aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș

- Certificat de urbanism cu planurile anexe

- Plan de situatie sc.1:500

- Plan de situatie sc. 1:200

XIII. Relația proiectului cu rețeaua ecologică Natura 2000

a). Descrierea succintă a proiectului și distanța față de arile naturale protejate de interes comunitar

Beneficiarul dorește realizarea unei investitii cu titlul Constructie Unifamiliala P si terasa acoperita. Proiectul a fost întocmit conform temei date de către beneficiarul investiției și în conformitate cu legislația și normele tehnice în vigoare la data întocmirii prezentei documentații.

Construcția propusă are următoarele funcțiuni:

- 1) Locuința-Parter- living+bucatarie. un dormitor, o baie, un dormitor matrimonial cu baie si dressing si spațiu depozitare.
- 2) Terasa exterioara acoperita si individuala cu functia de spatiu de recreere .
Lista spațiilor interioare și suprafețele utile, pe nivele Conform temei de proiectare data de catre beneficiar, noua constructie va avea regimul de înaltime Parter. Construcțiile au categoria de importanta "D" si clasa de importanta "IV", conform HGR nr. 766 / 1997.

Amplasamentul vizat de implementarea proiectului se află situat în perimetrul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș (figura nr. 1) .

Figura nr. 1– Relația amplasamentului proiectului cu aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș

b). Numele și codul ariei naturale protejate de interes comunitar

Amplasamentul proiectului analizat se află situat integral în perimetrul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș .

c). Aria specială de protecție avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș

ROSPA0098 Piemontul Făgăraș cu o suprafață de 71.256 ha, se întinde pe teritoriile administrative ale județelor Sibiu și Brașov, în extremitatea sudică a Depresiunii Transilvaniei. Punctul geometric central al sitului are coordonatele 474.556 longitudine E și 463.741,885 latitudineN, iar accesul în sit se poate face de pe Valea Oltului sectorul Racovița-Șercaia-Șinca, respectiv de pe valea Șinca, în partea estică a sitului.

Aria naturală protejată a fost desemnată în baza următoarelor criterii IBA: -C1 – efective importante pe plan global – cristelul de câmp - *Crex crex*; -C6 – populații importante din specii amenințate la nivelul Uniunii Europene - 11 specii – barză albă - *Ciconia ciconia*, barză neagră - *Ciconia nigra*, acvilă țipătoare mică - *Aquila pomarina*, viespar - *Pernis apivorus*, cristelul de câmp - *Crex crex*, huhurez mare - *Strix uralensis*, ghionoaie sură - *Picus canus*, ciocănitoare cu spate alb - *Dendrocopos leucotos*, ciocârliile de pădure - *Lullula arborea*, muscar gulerat - *Ficedula albicollis*, muscar mic - *Ficedula parva*.

Pădurile de fag din Munții Făgăraș cu întinsa zonă deschisă semi-naturală de la poalele munților oferă o combinație de habitate ideale pentru multe specii de păsări. Pădurile adăpostesc efective semnificative din două specii de ciocănitori, huhurez mare, două specii de muscari. Aici cuibăresc și speciile de răpitoare și barza neagră care își caută hrana pe zonele deschise de la poalele munților, la fel ca barza albă. Fânețele, pășunile și terenurile agricole de aici găzduiesc o populație semnificativă de ciocârliile de pădure și de cristel de câmp. SPA Piemontul Făgăraș a

fost declarat pentru conservarea unui număr de 25 de specii de păsări sălbatice listate în Anexa 1 a Directivei Păsări. În conformitate cu anexa I la HG nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea HG nr. 1284/2007, unitățile administrativ-teritoriale în care este localizat SPA Piemontul Făgăraș și suprafețele acestor unități administrativ-teritoriale cuprinse în sit sunt următoarele: Județul Argeș: Arefu.

d). Specii de interes comunitar pentru care a fost declarată aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș

Aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș a fost declarat în vederea conservării următoarelor 25 de specii de păsări de interes comunitar: *Ciconia nigra*, *Ciconia ciconia*, *Pernis apivorus*, *Circaetus gallicus*, *Circus aeruginosus*, *Circus cyaneus*, *Aquila pomarina*, *Aquila chrysaetos*, *Falco peregrinus*, *Bonasa bonasia*, *Tetrao urogallus*, *Crex crex*, *Strix uralensis*, *Picus canus*, *Dryocopus martius*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos leucotos*, *Dendrocopos syriacus*, *Lullula arborea*, *Sylvia nisoria*, *Ficedula parva*, *Ficedula albicollis*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Emberiza hortulana*.

Date generale privind avifauna de interes comunitar sunt prezentate în cadrul Anexei nr. 26 la Planul de management. Date specifice avifaunei de interes comunitar sunt prezentate în cadrul Anexei nr. 27 la Planul de management. Hărțile de distribuție ale speciilor de păsări de interes comunitar sunt prezentate în Anexa nr.19 la Planul de management.

1.) *Ciconia nigra* – barză neagră Specia poate fi întâlnită în jumătatea nordică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, însă folosește și zonele deschise pentru hrănire. Cuibărește izolat în pădurile mature și bătrâne de pe cuprinsul sitului Natura 2000. Specia are efectivul estimat de 6-9 perechi cuibăritoare, fiind însă rar răspândită în diferite zone ale ariei naturale protejate. În perimetrul ariei naturale protejate specia este rară și prezintă o distribuție larg răspândită.

Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.01 a Planului de management. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

2.) *Ciconia ciconia* – barză albă Specia cuibărește în localitățile din interiorul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, de pe limita acesteia și din imediata vecinătate și se hrănește în zonele deschise de pe întreaga suprafață a ariei naturale protejate, excepție făcând pășunile montane.

Specia prezintă o abundență mai mare în localitățile marginale, aflate pe limita nordică a ariei naturale protejate sau în vecinătatea acesteia, în special în cele aflate în apropierea luncii Oltului. Efectivul estimat este de 40-50 perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia este comună și prezintă o distribuție larg răspândită. Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.02 a Planului de management. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

3.) *Pernis apivorus* - viespar Specia poate fi întâlnită pe întreaga suprafață a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, folosind și habitatele deschise din nordul ariei naturale protejate pentru hrănire, iar suprafețele împădurite din jumătatea sudică pentru cuibărit. Specia este relativ comună și răspândită la nivelul întregii suprafețe a ariei naturale protejate. Populația estimată este de 43-65 perechi cuibăritoare. În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență certă și prezintă o distribuție larg răspândită. Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.03 a Planului de management. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

4.) *Circaetus gallicus* - șerpar Specia poate fi întâlnită pe întreaga suprafață a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, folosind jumătatea nordică pentru hrănire, iar cea sudică pentru cuibărit. Specia are efectivul estimat de 4-6 perechi cuibăritoare, fiind relativ rară însă răspândită în diferite zone ale ariei naturale protejate. În perimetrul ariei naturale protejate specia este rară și prezintă o distribuție larg răspândită. Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.04 a Planului de management. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

5.) *Circus aeruginosus* – erete de stuț Specia este rară la nivelul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, cu localizare relativ bine definită, neavând o răspândire continuă. Specia are câteva zone în care este prezentă în număr redus, cum ar fi Sebeșu de Jos, Dejanî – Măliniș și Sărata – Cârțișoara. Cuibăritul în interiorul ariei naturale protejate nu a fost confirmat, motiv pentru care specia are efectivul estimat de 0-2 perechi cuibăritoare.

În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență incertă din punct de vedere al statutului de specie cuibăritoare și prezintă o distribuție izolată. Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.05 a Planului de management.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind necunoscută.

6.) *Circus cyaneus* – erete vânat Pentru a se hrăni în perioada de iarnă, specia folosește partea nordică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, respectiv zone deschise de pășune și cele agricole.

Specia este rară, dar cu răspândire relativ uniformă pe arealul de distribuție din perimetrul ariei naturale protejate, cu un efectiv estimat de 10-30 indivizi. În perimetrul ariei naturale protejate specia este rară și prezintă o distribuție larg răspândită. Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.06 a Planului de management.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

7.) *Aquila pomarina* - acvilă țipătoare mică Specia cuibărește în pădurile de altitudine relativ joasă din cadrul sitului și vânează în pajiștile și terenurile arabile de pe majoritatea suprafețelor din perimetrul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș. Specia este răspândită la nivelul întregii suprafețe a ariei naturale protejate.

Populația estimată este de 28-40 perechi cuibăritoare. În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență certă și prezintă o distribuție larg răspândită. Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.07 a Planului de management. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

8.) *Aquila chrysaetos* – acvilă de munte Pentru hrănire specia folosește în mod special partea nordică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, respectiv zone deschise. În partea sudică a ariei naturale protejate există o zonă potențială de cuibărit. Specia este o prezență rară, destul de localizată. Efectivul estimat este de 3-5 indivizi care folosesc aria naturală protejată pentru odihnă și pasaj.

În zona sudică de altitudine înaltă, în zona culmilor Laița-Bâlea, pe baza observațiilor din 2015, se estimează posibilitatea prezenței unei perechi cuibăritoare, 0-1 perechi. În perimetrul ariei naturale protejate specia este foarte rară și prezintă o distribuție izolată. Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.08 a Planului de management.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

9.) Falco peregrinus – șoim călător Pentru a se hrăni în perioada de iarnă, specia folosește în mod special zonele deschise din partea nordică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș.

În partea sudică a ariei naturale protejate există o zonă potențială de cuibărit. Specia este rară, dar cu răspândire relativ uniformă pe arealul de distribuție din cadrul ariei naturale protejate. Specia este rară, cu câteva puncte de observație în zonele de habitate deschise din aria naturală protejată, cu efectivul estimat de 1-3 indivizi care folosesc situl pentru odihnă și pasaj. Pe baza observațiilor din anii recenti, respectiv 2013, a fost notată prezența unei perechi cuibăritoare în zona Transfăgărașan. În perimetrul ariei naturale protejate specia este rară și prezintă o distribuție larg răspândită.

Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.09 a Planului de management. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

10.) Bonasa bonasia - ieruncă Specia este localizată în zone forestiere, mai frecvent în habitate situate la peste 800 de metri altitudine, în zone mozaicate de arboret în creștere cu păduri bătrâne. Specia este rară, cu răspândire destul de localizată în suprafața forestieră din cadrul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, cu un efectiv estimat de 60-90 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia este rară și prezintă o distribuție izolată. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

11.) Tetrao urogallus – cocoș de munte Specia este marginală la nivelul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, răspândită în partea sudică a acesteia, în singurele porțiuni ale sitului care se extind până în zona de altitudine mare și pajiște alpină. Specia este prezentă în zona montană înaltă, din pădurea de rășinoase până în zona de pajiște alpină cu jnepeniș și alte conifere izolate.

La nivelul ariei naturale protejate a fost estimat un efectiv de masculi rotitori de 25-35 de indivizi. În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență certă și prezintă o distribuție marginală.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

12.) Crex crex – cristel de câmp Specia este răspândită în jumătatea nordică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, în special în zonele de pajiști umede bogate de pe văi, unde se înregistrează densități mai ridicate, dar și mai izolat, în zone agricole cu culturi tradiționale extensive de păioase, unde se înregistrează densități mai reduse. Cuibărește relativ localizat, în fânațe umede, pajiștile bogate și terenuri arabile cultivate cu cereale. Poate prezenta variații populaționale în funcție de an.

Specia prezintă densități mai mari în zonele de pajiști umede situate de-a lungul văilor din cadrul ariei naturale protejate. Deși există habitate potențiale în mai multe zone, acestea sunt afectate ocazional de suprapășunat și de drenaj artificial.

Efectivul estimat este de 150-200 de perechi. În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență certă și prezintă o distribuție larg răspândită.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

13.) Strix uralensis – huhurez mare Specia este localizată în jumătatea sudică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, pe aproape întreaga suprafață forestieră, mai frecventă în pădurile mature și bătrâne, cu arbori scorburoși.

Specia este relativ frecventă în zona ariei naturale protejate, cu răspândire continuă, aria naturală protejată fiind foarte valoroasă în ceea ce privește conservarea speciei.

Efectivul estimat este de 68-110 de perechi. În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență certă și prezintă o distribuție larg răspândită.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

14.) *Picus canus* - ghionoaie sură Specia este localizată în centrul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, pe suprafața forestieră cu altitudini de până la aproximativ 800 m.

Specia este prezentă în zonele împădurite, în special în pădure mai rară, liziere, pâlcuri de arbori și plantații din apropierea localităților.

Specia este frecventă în zona forestieră a ariei naturale protejate, cu răspândire relativ continuă și cu un efectiv estimat de 465-1.260 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență certă și prezintă o distribuție larg răspândită. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

15.) *Dryocopus martius* – ciocănitoare neagră Specia este localizată în jumătatea sudică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, pe aproape întreaga suprafață forestieră, mai frecventă în pădurile mature și bătrâne, cu arbori scorburoși.

Specia este frecventă în zona forestieră a ariei naturale protejate, cu răspândire relativ continuă și cu un efectiv estimat de 230-530 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență certă și prezintă o distribuție larg răspândită.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

16.) *Dendrocopos medius* – ciocănitoare de stejar Specia este rară la nivelul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, cu localizare relativ bine definită, neavând o răspândire continuă. Specia este caracteristică zonelor împădurite din perimetrul ariei naturale protejate care au în compoziție gorunete sau păduri de amestec cu gorun și esență moale.

Specia este rară și relativ localizată la nivelul ariei naturale protejate cu un efectiv estimat de aproximativ 66-110 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia este rară și prezintă o distribuție izolată.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

17.) *Dendrocopos leucotos* – ciocănitoare cu spate alb Specia este localizată în partea împădurită a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș.

Prezentă mai ales în pădurile de fag și de amestec, în special în cele bătrâne și unde lemnul mort este abundent.

Specia este frecventă în zona forestieră a ariei naturale protejate, cu răspândire relativ continuă și cu un efectiv estimat de 510-1.040 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență certă și prezintă o distribuție larg răspândită.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

18.) *Dendrocopos syriacus* – ciocănitoare de grădini Specia prezintă o distribuție relativ insulară, în zona localităților și în zona livezilor bătrâne.

Comparativ cu alte zone similare, specia este rară în interiorul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, cu localizare izolată în zona localităților și a livezilor bătrâne.

Efectivul estimat este de 20-40 de perechi. În perimetrul ariei naturale protejate specia este rară și prezintă o distribuție izolată.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

19.) Lullula arborea – ciocârlie de pădure Specia este răspândită în toate zonele deschise din jumătatea nordică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, cu densități mai mari în zona de lizieră dintre jumătatea sudică împădurită și cea nordică deschisă. În rest, specia este prezentă și în pajiști și pășuni cu arbori, tufărișuri de pe întreaga suprafață a ariei naturale protejate.

Specia are densități mai crescute la zona de ecoton din centrul ariei naturale protejate, respectiv zona de lizieră dintre jumătatea sudică împădurită și cea nordică deschisă. Efectivul estimat este de 1200-1.300 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia este comună și prezintă o distribuție larg răspândită. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

20.) Sylvia nisoria - silvie porumbacă Specia este rară la nivelul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, cu localizare relativ bine definită, neavând o răspândire continuă.

Specia este prezentă în câteva zone cum ar fi Racovița - Sebeșu, Porumbacu de Sus și Viștișoara. Specia este rară și localizată la nivelul ariei naturale protejate în câteva zone bine definite.

Efectivul estimat este de 20-30 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia este foarte rară și prezintă o distribuție izolată. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

21.) Ficedula parva – muscar mic Specia este localizată în jumătatea sudică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, pe aproape întreaga suprafață forestieră, cu excepția coniferelor, dar cu abundențe mai ridicate în pădurile mature și bătrâne, cu arbori scorburoși. Răspândită în pădurile de foioase, în special în fâgete.

Specie cuibăritoare în cadrul ariei naturale protejate, caracteristică pădurilor de foioase, în special de fâgete, cu un efectiv estimat între 2.300-2.600 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia este comună și prezintă o distribuție larg răspândită. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

22.) Ficedula albicollis – muscar gulerat Specia este localizată în jumătatea sudică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, pe aproape întreaga suprafață forestieră, cu excepția coniferelor, dar cu abundențe mai ridicate în pădurile mature și bătrâne, cu arbori scorburoși. Răspândită în pădurile de foioase, în special în fâgete.

Specie cuibăritoare în cadrul ariei naturale protejate, caracteristică pădurilor de foioase, cu un efectiv estimat între 6.728-16.268 de perechi.

În perimetrul ariei naturale protejate specia este comună și prezintă o distribuție larg răspândită. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

23.) Lanius collurio - sfrâncioc roșiatic Specia este răspândită în toate zonele deschise din jumătatea nordică a ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, cu densități mai mari în zonele de pajiști și pășune cu tufăriș.

Lipsește în zonele unde se practică agricultura intensivă pe suprafețe mari și în zonele intens pășunate, unde au fost eliminate tufele.

Specia este destul de comună și larg răspândită în cadrul ariei naturale protejate, cu densități mai mari în zonele cu tufișuri relativ abundente, cu un efectiv estimat la 9.112-13.174 de perechi. În perimetrul ariei naturale protejate specia este comună și prezintă o distribuție larg răspândită. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

24.) *Lanius minor* - sfrâncioc cu fruntea neagră Specia nu a fost identificată la nivelul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș.

Specia, în general, cuibărește în locații bine definite, în general grupat.

Comparativ cu restul țării, în Transilvania specia este în general rară.

La nivelul ariei naturale protejate, în sezonul de 144 teren, specia nu a fost identificată, fapt care a dus la clasificarea acesteia cu statut nefavorabil de conservare. Populația este estimată la 0-10 perechi cuibăritoare.

În perimetrul ariei naturale protejate specia are o prezență incertă și prezintă o potențială distribuție izolată.

Distribuția speciei este prezentată în Anexa nr.19.24 a Planului de management. Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind nefavorabilă - rea.

25.) *Emberiza hortulana* - presură de grădină Specia este rară la nivelul ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, cu localizare relativ bine definită, neavând o răspândire continuă.

Specia are câteva zone în care este prezentă, cum ar fi Racovița, Sâmbăta de Sus și Sebeș.

Specia este rară și localizată la nivelul ariei naturale protejate doar în câteva locuri bine definite. Efectivul estimat este de 3-5 perechi cuibăritoare.

În perimetrul ariei naturale protejate specia este foarte rară și prezintă o distribuție izolată.

Starea de conservare globală a speciei în cadrul ariei naturale protejate este evaluată ca fiind favorabilă.

e) Lista unităților administrativ-teritoriale din cadrul ROSPA0098 Piemontul Făgăraș

În conformitate cu anexa I la HG nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea HG nr. 1284/2007, unitățile administrativ-teritoriale în care este localizat ROSPA0098 Piemontul Făgăraș și suprafețele acestor unități administrativ-teritoriale cuprinse în sit, în procente sunt următoarele:

Lista unităților administrativ-teritoriale din cadrul ROSPA0098 Piemontul Făgăraș

Județ	Unitate administrativ teritoriala -UAT	Suprafața UAT cuprinsă în sit - %
Arges	Arefu	<1
Brașov	Drăguș	51
	Hârseni	39
	Lisa	60
	Recea	43
	Sâmbăta de Sus	41
	Ucea	18
	Viștea	21
	Victoria	45
	Șinca	52

	Șinca Noua	21
Sibiu	Arpașu de Jos	51
	Turnu Roșu	12
	Racovița	58
	Porumbacu de Jos	65
	Cârțișoara	72
	Cârța	<1
	Avrig	27.00

Caracterizarea unităților administrativ teritoriale din perimetrul ROSPA0098 Piemontul Făgăraș

1) Comuna Arefu.

Este situată în partea de nord a județului Argeș, teritoriul administrativ al comunei cuprinzând suprafețe în sectorul sudic al masivului făgărășan, între Muntele cu Bolovani, Culmea Știubeaua, Culmea cu Pietre, la vest, Râul Vâlsan, la est, iar la nord creasta somitală a Munților Făgăraș, între Portița Negoiu-Șaua Paltinului-Șaua Caprei-Vârful Podragu-Vârful Tărăței-Vârful Viștea Mare, la sud-est Pârâul Zoruleasa. Unitatea administrativ teritorială Arefu se întinde pe o suprafață totală de 42025 ha. În raport cu Rețeaua Natura 2000, 89 % din teritoriul comunei Arefu este inclus în situl Natura 2000 Munții Făgăraș, în partea central - sudică a acestuia. De asemenea, pe teritoriul administrativ al comunei, se regăsesc următoarele arii naturale protejate de interes național: Golul alpin Moldoveanu-Capra cod 2.105. Peștera de la Piscul Negru cod 2.106, și Valea Vâlsanului cod 2.125., lacul Buda cod 2.121 și Lacul Izvorul Mușeteică cod 2.122. Sub aspect administrativ, comuna include localitățile Arefu, reședința comunei, Căpățânenii Pământeni și Căpățânenii Ungureni. Populația totală a comunei la recensământul din 2011 a fost de 2.405 locuitori, majoritatea locuitorilor fiind români -97,71%. Activitățile specifice zonei sunt turismul, creșterea animalelor, exploatarea lemnului, expolatarea hidroenergetică, pomicultura. Pe râurile Capra, Buda, Otic au fost implementate deja o serie de proiecte noi de microhidrocentrale, pe lângă construcțiile hidrotehnice mai vechi din zonă: Barajul Vidraru - care a fost, la momentul inaugurării, al cincilea în Europa și al noualea în lume între construcțiile similare, Barajul Cumpăna și o serie de alte amenajări hidrotehnice cum sunt cele de pe Valea lui Stan și alte asemenea. În zona DN7C Transfăgărășan, turismul a luat o mare amploare, în special pe malurile lacului Vidraru și în punctul Piscul Negru construindu-se sau aflându-se în diverse faze de reglementare o serie de pensiuni turistice, case de vacanță, hoteluri. Un număr de 12 structuri de primire turistică clasificate 150 se află pe teritoriul administrativ al comunei: Cabanele Pârâul Caprei, Conacul Ursului, Cumpăna, hotelurile Posada Vidraru, Valea cu Pești, Siesta, pensiuni turistice și vile. Proiecte ce vizează dezvoltarea turistică a zonei sunt în faza de reglementare sau au fost deja reglementate: dezvoltarea infrastructurii generale și specifice activităților de turism din zonele Ghițu Molivișu și Cumpăna. Dintre obiectivele turistice putem menționa Barajul și Lacul Vidraru, șoseaua Transfăgărășan, Monumentul Energia, construit în 1970 lângă Barajul Vidraru, Cetatea Poenari, construită pe muntele Cetățuia de către Vlad Țepeș în secolul al XIV-lea, Casa memorială George Stephanescu, Mănăstirea Sf. Ilie – Paltinu de la Piscul Negru și altele

2) Comuna Drăguș.

Comuna Drăguș este situată în județul Brașov, la poalele munților Făgăraș, în partea de nord a acestora, în Depresiunea Făgărașului. Ca vecini, are la vest, nord și nord-vest comuna Viștea, la nord-est comuna Voila, la est comuna Sâmbăta de Sus, iar la sud comuna Nucșoara, județul Argeș. Teritoriul administrativ al comunei, în suprafață de 4210 ha cuprinde suprafețe în sectorul nordic al masivului făgărășan, între Pârâul Viștișoara, la vest și Pârâul Sâmbăta la est, la sud creasta somitală a Masivului Făgăraș. În raport cu Rețeaua Natura 2000, un procent de 42% din teritoriul administrativ al comunei Drăguș este inclus în ROSC10122 Munții Făgăraș, în partea central-nordică a acestuia, iar un procent de 51 % este inclus în ROSPA098 Piemontul Făgăraș, în partea centrală. Sub aspect administrativ, comuna Drăguș este formată numai din localitatea Drăguș, cu tot terenul agricol și forestier aparținător. Recensământul din 2011 a înregistrat un număr de 1.162 de locuitori, în scădere față de 2002, când s-au înregistrat 1.187 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români 98,28%. Până în secolul al XIV-lea, drăgușenii erau cu toții oameni liberi, principala ocupație fiind agricultura și păstoritul. În secolul al XVII-lea, zona aparținea principilor de 155 Transilvania. În 1765, sub domnia Mariei Tereza, au fost înființate regimentele grănicerești, care aveau rolul de a apăra granița de sud-est a Imperiului Habsburgic, o serie de locuitori ai Drăgușului devenind soldați grănicerești. La începutul secolului al XX-lea s-a înregistrat un fenomen însemnat de migrație a drăgușenilor spre Vechiul Regat și în America de Nord. Activitățile specifice zonei sunt turismul, prelucrarea lemnului, creșterea animalelor, agricultură-pomicultura, cultura cartofului-cojocăritul. În comună existând pensiuni turistice, unități de prelucrare a lemnului și a maselor plastice, de morărit și panificație, ateliere de mici meșteșugari. Drăgușul este renumit pentru meșteșugul cojocăritului, meșterul cojocar Dumitru Sofonea fiind vestit în toată țara. Ca obiective turistice menționăm Mănăstirea Brâncoveanu, Izvorul părintelui Arsenie Boca, Chilia de piatră a părintelui Arsenie Boca, pe muchia Drăgușului, Pârția de schi de la Moțul Drăgușului, Pensiunea Casa Zmeilor, Muzeul Etnografic Drăguș, Casa cojocarului Sofonea, creasta munților Făgăraș cu Vârful Moldoveanu, Casa Vânătorului. Evenimentele locale sunt Sărbătoarea Buzduganului în 20 iulie, Zilele Drăgușului în prima duminică după 15 august, târgurile tradiționale de animale din 23 aprilie și 8 septembrie, ziua recoltei în luna octombrie și alegerea cetei în 6 decembrie. Drăgușul a fost desemnat în octombrie 2013 cel mai frumos sat din România, în cadrul competiției organizate de Asociația Cele mai frumoase sate din România și Carpatair, în care au fost selectate satele în funcție de mai multe criterii: arhitectură tradițională, obiective turistice, tradiții și obiceiuri, produse tradiționale.

3) Comuna Hârseni.

Comuna Hârseni, județul Brașov, face parte din Țara Făgărașului, cuprinzând suprafețe din sectorul nord-estic al masivului făgărășan. Teritoriul comunei, în suprafață totală de 15142 ha se învecinează la est cu comuna Șinca și Orașul Zărnești, la sud cu comuna Rucăr, județul Argeș, la vest cu comuna Recea, iar la nord cu comuna Mândra. Sub aspect administrativ, comuna include localitățile Hârseni -reședința comunei, Copăcel, Sebeș, Mărgineni și cătunul Măliniș. În raport cu Rețeaua Natura 2000, 58 % din teritoriul comunei Hârseni este inclus în situl Natura 2000 Munții Făgăraș, în partea nord-estică a acestuia, iar în ROSPA0098 Piemontul Făgăraș este inclus un procent de 39% din teritoriul administrativ, inclusiv intravilanul localităților Sebeș, Mărgineni și cătunul Măliniș. Sub aspect demografic, un număr total de 2.103 locuitori a fost înregistrat la recensământul din 2011 în comuna Hârseni, Populația fiind în scădere față de recensământul din 2002, când au fost înregistrați

2.260 de locuitori. Istoricul comunei Hârseni se leagă de istoricul Țării Făgărașului, existența umană pe aceste meleaguri datând din cele mai vechi timpuri. Se presupune că satul Hârseni și-ar fi luat numele de la un nobil roman cu numele de Hârsu sau că ar fi primit denumirea 156 de la numeroasele familii cu numele Herszeni. Satul Copăcel, în urma descoperirilor geologice, s-a ajuns la concluzia că a fost sediul unei garnizoane militare și a unui templu unde oficiau ceremonii religioase. Satul Mărgineni este amintit într-un hrisov din anul 1437 în prin care Vlad Voda dăruiește satul lui Stanciu Tatu și fiilor săi, cu tot patrimoniul satului: moară, pădure, pământ și animale. În anul 1672 satul a fost militarizat, așezându-se aici campania a X-a din regimentul I graniță. Satul Sebeș, în anul 1453 a fost colonizat cu familii noi și s-ar fi mutat de pe malul stâng al râului Sebeș, în locul unde este amplasat acum. Activități specifice zonei sunt, în principal, agricultura și zootehnia. Dintre obiectivele turistice menționăm Muzeul sătesc din Copăcel, cu obiecte reprezentative pentru tradițiile și meșteșugurile locale, Biserica Sf. Nicolae din Mărgineni, atestată din anul 1791, Biserica Buna Vestire din Copăcel, datând din anul 1726, este un monument reprezentativ pentru arta brâncovenească în Transilvania, pensiunea agroturistică Piscul Alb și pensiunea Templars Inn din Sebeș, precum și Valea Sebeșului. Evenimentele locale sunt reprezentate de Festivalul La Copăcel de sărbători, manifestare cultural-artistică care are loc în ziua de Sf. Ștefan, reunind fiii satului în jurul tradițiilor și obiceiurilor de iarnă, Parada Cetelor de feciori de la Făgăraș la care participă toate cetele din Țara Făgărașului, Ziua eroilor de Înălțare, când se comemorează toți eroii căzuți în cele două războaie mondiale.

4) Comuna Lisa.

Comuna Lisa, situată în partea sud-vestică a județului Brașov, în Țara Făgărașului, se învecinează la est cu comuna Recea, la nord-est cu comuna Voila, nord-vest comuna Sâmbăta de Sus, iar la sud cu comuna Nucșoara, județul Argeș. Localitățile componente ale comunei sunt Lisa - centru de comună, Breaza și Pojorta. Teritoriul administrativ al comunei, în suprafață totală de 8721 ha, este cuprins în proporție de 56% în ROSCI0122 Munții Făgăraș, de la Curmătura Zârnei în partea sudică, Muchia Sâmbetei, în partea de vest, Plaiul Scărișoarei în est, iar în ROSPA 0098 Piemontul Făgăraș în procent de 60%, inclusiv intravilanul satului Breaza și jumătatea vestică a satului Lisa. Populația totală a comunei este de 1.744 de locuitori conform recensământului din 2011, în creștere față de anul 2002, când s-au înregistrat 1.701 locuitori. Prima atestare istorică datează din anul 1527, când într-un document este amintit numele Radul de Lisza printre cei 12 boieri jurați sub conducerea castelanilor Cetății Făgărașului. Satul Lisa este menționat și în urbariile Țării Făgărașului din anii 1632-1637 și 1640, întocmite din porunca principilor maghiari. În Lisa s-a aflat sediul Companiei a IX-a a Regimentului I de Graniță, fapt pentru care s-a înființat școala încă din anul 1765. Activitățile specifice zonei sunt agricultura, agroturismul, prelucrarea lemnului și prelucrarea lânii. Comuna Lisa beneficiază de o serie de obiective turistice: Ruinele Cetății NegruVodă de la Breaza, cabana și Lacul Urlea, satele de vacanță Lisa și Breaza, Complexul Plaiul Lisei, 157 Zona turistică Lisa – Breaza. Dintre evenimentele culturale desfășurate în comuna Lisa menționăm Cetele de feciori cu ocazia Sărbătorilor de iarnă, Obicei local datul în strai de Anul nou, Ziua eroilor de Ispas.

5) Comuna Recea.

Comuna Recea este situată în vestul județului Brașov, în partea central-estică a depresunii Făgărașului, în Țara Oltului. Teritoriul comunei se învecinează la est cu comuna Hârseni, la

nord cu comuna Beclean, la vest cu comunele Lisa și Voila, iar la sud cu limita județului Argeș-comunele Nucșoara și Rucăr, între creasta somitală a Munților Făgăraș, la sud, Plaiul Scărișoarei și Pârâul Racilor la vest, Muntele Scoarței la est. Localitățile componente ale comunei sunt Recea-centru administrativ, Dejeni, Gura Văii, Berivoi, Săsciori, Săvăstreni și Iași. În relație cu rețeaua Natura 2000, un procent de 48% din teritoriul administrativ al comunei în suprafață totală de 16.200 ha este inclus în ROSCI0122 Munții Făgăraș, iar un procent de 43% este cuprins în ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, inclusiv jumătatea sudică a satului Gura Văii, satul Dejeni și porțiunea din localitatea aflată la sud de DJ 104A. Deși urmele existenței umane pe teritoriul comunei sunt mult mai vechi - la Săvăstreni s-au descoperit fragmente ceramice, topoare, brățări, seceri, lănci, coifuri, spade, cupe de bronz datând din epoca bronzului - prima atestare documentară a localităților Recea și Berivoi a fost făcută în anul 1486, a satului Săsciori în anul 1432, iar a localității Dejeni în anul 1452. Localitatea Recea de astăzi a rezultat prin comasarea, după cel de-al doilea război mondial, a așezărilor Vaida Recea și Telechi - Recea. Sub aspect demografic, Populația comunei Recea la recensământul din 2011 a totalizat 3.118 locuitori, în scădere față de 2002, când se înregistraseră 3.301 locuitori. Activitățile specifice zonei sunt agricultura, în special cultura cartofului și creșterea animalelor, însă mulți locuitori ai comunei sunt navetiști. În zonă sunt multe păștăvării, în special în Berivoi.

De menționat este existența unor microhidrocentrale pe râurile Dejeni și Lupșa. Obiective turistice din zonă sunt: Complexul turistic Dejeni ce include și pensiunea agroturistică Paradisul Naturii, Pensiunea Dejeni, Mănăstirea Dejeni, cu hramul Acoperământul Maicii Domnului construită în anul 1992 pe locul vechii așezări a Schitului cu hramul Sfântul Nicolae din Poiana Mănăstirii, distrus pe vremea Imperiului austro-ungar, Mănăstirea Sfântul Apostol Andrei de la Berivoi, construită de asemenea pe locul fostei mănăstiri distruse de austrieci, Păstrăvăria Dejeni.

6) Comuna Sâmbăta de Sus.

Comuna este situată la poalele Munților Făgăraș, la aproximativ jumătatea distanței dintre munte și albia Oltului, având în partea sudică Muntele Bîndea și Vârful Leaota, la vest cursul superior al Văii Sâmbetei, până în apropiere de Cabana Popasul Sâmbetei, la est Vârful Moșului, Muchia Sâmbăta și Lunca lui Tomiță. Comuna se învecinează la nord cu comuna Voila, la vest cu comuna Drăguș, la est cu comuna Lisa. Suprafața comunei de 4687 ha este cuprinsă în proporție de 50% în ROSCI0122 Munții Făgăraș și în proporție de 41% în ROSPA0098 Piemontul Făgăraș, 158 inclusiv aproximativ jumătate din intravilanul localității Sâmbăta de Sus, partea sudică până la DJ 104 A. Numarul de locuitori ai Comunei Sambata de Sus, conform recensământului din 2011 este de 1581 locuitori, în creștere față de anul 2002 când au fost înregistrați 1.511 locuitori. Satul Sâmbăta de Sus apare menționat documentar în anul 1437.

În anul 2003, a devenit reședința noii comune Sâmbăta de Sus, care s-a separat de comuna Voila. Zona a aparținut familiei domnitorului Constantin Brâncoveanu, ai cărei membri au clădit cele două biserici din localitate, Mănăstirea Brâncoveanu și castelul. Activitățile economice principale desfășurate în comună sunt agroturismul, cultivarea plantelor-cartofi, porumb, grâu, legume și creșterea animalelor.

O parte din localnici lucrează în localitate, dar și în întreprinderi și instituții din localități apropiate: Victoria, Făgăraș, pecum și în Zona Turistică Sâmbăta de Sus. În comună există mai multe magazine mixte, 2 fabrici de mobilă, un atelier de confecționat tâmplărie din termopan, pensiuni, mai multe unități de prelucrare primară a lemnului, un depozit de materiale de construcții, o brutărie și o microhidrocentrală, amenajată pe Valea Sâmbetei.

Zona Turistică Sâmbăta de Sus este în faza de dezvoltare. Principalul obiectiv turistic este Mănăstirea Constantin Brâncoveanu, monument istoric, situată în Zona Turistică Sâmbăta, construită de către domnitorul caruia îi poartă numele. Biserica La chilia Părintelui Arsenie Boca vin numeroși pelerini pentru rugăciune și reculegere. Adormirea Maicii Domnului Răsăriteană și Biserica Sf. Teodor Tiron Apuseană din Sâmbăta de Sus sunt de asemenea, monumente istorice și obiective turistice. Castelul Brâncoveanu, situat în partea de vest a satului Sâmbăta de Sus este o atracție turistică a localității, totodată fiind și un monument istoric valoros. Cabanele Valea Sâmbetei și Cabana Popasul Sâmbetei, o serie de structuri de primire turistice clasificate peste 15 pensiuni turistice și agroturistice și un hotel, fac din Zona Turistică Sâmbăta un punct de atracție pentru turiști. Ca evenimente locale menționăm cele desfășurate cu ocazia sărbătorilor de Sfânta Maria - 15augus și de Izvorul Tămăduirii - în prima vineri după Sărbătorile de Paști.

7) Comuna Șinca.

Comuna Șinca este situată în centrul județului Brașov, în extremitatea SE a Țării Făgărașului. Teritoriul administrativ al comunei se întinde de la Munții Făgăraș, în partea de sud, până la Munții Persani, în partea de nord și est, cu o largă deschidere spre depresiunea Făgărașului în partea de vest. La sud se învecinează cu orașul Zărnești, la vest cu comuna Hârșeni, la nord cu comunele Mândra și Părâu, la est cu comunele Șinca Nouă și Dumbrăvița.

Localitățile componente ale comunei sunt Șinca Veche -reședință de comună, Bucium, Ohaba, Perșani, Vâlcea și Șercăița. În relație cu Rețeaua Natura 2000, un procent de 35 % din suprafața totală a comunei de 18.059 ha este inclus în SCI Munții Făgăraș și un procent de 52 % din teritoriul administrativ este inclus în SPA Piemontul Făgăraș, inclusiv partea sudică a intravilanului localităților Bucium și Șercăița și partea sud-vestică a localității Șinca Veche, porțiunea cuprinsă la sud de DJ 104 A și DN 73A. 159 Conform recensământului din anul 2011, Populația comunei Șinca se ridică la 3.401 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 3.545 de locuitori.

Majoritatea locuitorilor sunt români -90,18%, cu o minoritate de romi -3,59%. Deși sunt atestări arheologice în zonă ce datează din neolitic, prima mențiune documentară a localității Șinca Veche datează din 1476, fiind un act al domnitorului Basarab cel Bătrân prin care dăruia anumite teritorii din comună unor boieri pentru serviciile aduse. Datorită exploatării feudale și intoleranței religioase, o mare parte din locuitori au migrat, astfel că, la 1762 ar fi rămas numai 4 familii în localitate, mare parte dintre locuitori și-au abandonat gospodăriile, au plecat și au întemeiat satul Șinca Nouă. În anul 1772, din inițiativa carturarului Gheorghe Sincai, originar din Șinca Veche, se înființează prima școală din sat. Activitățile specifice zonei sunt agricultura și zootehnia. Comuna are un potențial turistic deosebit. Pe teritoriul comunei Șinca se află Complexul Turistic Perșani Ștrandul Perșani, Cabana Dealul Perșani, Cabana Valea Brădetului, o serie de pensiuni turistice. Ca obiective turistice, pe lângă Băile Perșani, se pot menționa Mănăstirea rupestră de la Șinca Veche, așezarea dacică amplasată pe Dealul Pleșu, la 1km sud de Șinca Veche, pe valea pârâului Crețu, Castrul roman de lângă Șinca Veche, Moara și joagărul pe apă de la Ohaba, Mănăstirea Bucium, Colecția de artă populară Radocea din satul Bucium, Biserica Cuvioasa Paraschiva din Șercăița, Biserica Sfinții Arhangheli din Perșani, Biserica de piatră din cimitir din Ohaba.

8) Comuna Șinca Nouă.

Comuna Șinca Nouă este situată la poalele munților Făgăraș, în extremitatea SE a Țării Făgărașului și în partea centrală a județului Brașov. Se învecinează la vest și nord - vest cu

comuna Șinca, la sud cu orașul Zărnești și comuna Poiana Mărului, la est și sud-est cu comuna Holbav, iar la nord, nord est cu orașul Codlea. Localitățile componente ale comunei sunt Șinca Nouă -centrul de comuna și satul Paltin. În relație cu rețeaua Natura 2000, un procent de 5% din teritoriul administrativ al comunei în suprafață totală de 8.738 ha este cuprins în situl de importanță comunitară Munții Făgăraș, iar un procent de 21% este inclus în perimetrul ariei de protecție specială avifaunistică Piemontul Făgăraș -de la Gura Strâmbă, pe partea dreaptă a DN 73A care străbate localitatea Șinca Nouă spre Poiana Mărului, până aproape de ieșirea din localitate și până la granița teritoriului comunei cu comuna Șinca. Localitatea Șinca Nouă a fost înființată de locuitori ai comunei Șinca, ce au refuzat să se supună ordinelor imperiului austro-ungar de a trece la catolicism și a se înrola în regimentul de grăniceri. În anul 1762, 88 de familii din Șinca și-au părăsit casele și s-au retras în pădurile situate pe Valea Șincii, așezându-se în jurul unei mănăstiri ortodoxe situate pe dealul Ghie, înființând apoi vatra unui nou sat. Localitatea Șinca Nouă a fost cea mai mare comunitate românească din Țara Făgărașului, având statutul de comună până în 1968, când, datorită refuzului localnicilor de a intra în colectiv, comuna a fost desființată, devenind sat al comunei 160 Poiana Mărului. În anul 2002 s-a reînființat comuna Șinca Nouă prin Legea nr. 257/2002. Sub aspect demografic, în anul 2011, au fost înregistrați 1.690 de locuitori, majoritatea români -97,34%, Populația comunei fiind în creștere față de recensământul din 2002, când au fost înregistrați 1.586 de locuitori. Profilul activității economice este cu preponderență zootehnic, iar datorită condițiilor pedoclimatice, reliefului, altitudinii și suprafeței reduse a terenurilor arabile, cultura plantelor este mai puțin dezvoltată. Peste 84,5% din terenurile agricole ale comunei sunt pășuni și fânețe. În proporție foarte mică se întâlnesc în teritoriu livezi de pomi fructiferi, în special meri și pruni. De asemenea, pădurile ocupă 5.627 ha. Ca obiective culturale putem menționa bisericuța de lemn, monument istoric, singura biserică din Țara Făgărașului care a scăpat nedistrusă de generalul Bucov, pentru faptul că nu a găsit-o. Ca obiective turistice, pe lângă bisericuța de lemn, mai menționăm peștera Gang, săpată în calcar de un afluent al pârâului Găunoasa, despre care legenda spune că era unul din ascunzișurile preferate ale haiducului Bălan, viaductele Podul Iliei și Podul Negru, Valea Strâmbă și observatorul de urși. Dintre manifestările culturale locale amintim Roata în Flăcări la Lăsatul secului Postului Mare, Târgul de primăvară, Târgul de toamnă, la sărbătorile de iarnă: Steaua, Turca.

9) Comuna Arpașu de Jos.

Comuna Arpașu de Jos este situată în partea de nord a Munților Făgăraș, în Țara Făgărașului, în sud-estul județului Sibiu, la limita cu județul Brașov, având ca vecini: la est comuna Ucea, la sud comuna Arefu, jud Argeș, la vest comunele Cârțișoara și comuna Cârța, la nord comunele Bruiu, Chirpăr și Marpod. Din suprafața totală de 11931 ha, un procent de 36% din teritoriul administrativ, partea de sud, este inclus în SCI Munții Făgăraș, iar un procent de 51% în SPA Piemontul Făgăraș, inclusiv partea de sud a intravilanului localității Arpașu de Jos, și până în golul alpin-parte din Muntele Albota. În raport cu rețeaua națională de arii naturale protejate, parte din teritoriul comunei este inclus în rezervația naturală Golul alpin al Munților Făgăraș între Suru și Podragu; de asemenea rezervația naturală Lacul Tătarilor este amplasată la sud de localitatea Arpașu de Sus, iar în Valea Arpășel se află Rezervația faunistică Arpășel, arie naturală de interes județean. Localitățile componente ale comunei sunt Arpașu de Jos -reședința de comună, Arpașu de Sus și Nou Român. Conform recensământului din 2011, populația comunei este de 2.502 locuitori, în scădere față de 2002, cu 2.803 locuitori, majoritatea locuitorilor fiind români -91,05%. Localitatea Arpașu de Jos este atestată documentar din anul 1223, fiind consemnată în actul Rivulum qui dicitur

Arpas. Arpașu de Sus este atestat documentar încă din anul 1589 în lucrarea Felseo Arpaș. Pe dealul numit Cetățuia au fost descoperite urmele unei așezări dacice fortificate, ceea ce demonstrează că satul a fost locuit încă din antichitate, situl arheologic fiind inclus în lista monumentelor istorice. Activitățile specifice zonei sunt agricultura și creșterea animalelor, prelucrarea lemnului, morărit și panificație, comerțul, turismul, activități de mică industrie. Dintre obiectivele turistice de pe raza comunei menționăm Complexul Turistic Albota și Pensiunea agroturistică Perla Arpășel, Biserica ortodoxă cu hramul Adormirea Maicii Domnului din Arpașu de Jos, Rezervația naturală Arpășel, Aria naturală protejată Lacul Tătarilor, Muzeul memorial dr. Gheorghe Telea din Noul Român.

10) Comuna Turnu Roșu.

Comuna Turnu Roșu este situată în extrema vestică a Munților Făgăraș, în partea nordică a acestora, pe malul stâng al Oltului, la confluența cu Cibinul. Denumirea Turnu Roșu provine de la o construcție militară defensivă, ridicată de sași în anul 1360 lângă localitatea Boița, în apropierea vechii frontiere cu Țara Românească, în scopul supravegherii defileului râului Olt. Vecinii sunt, la nord-vest, orașul Tâlmăciu, la nord est și est comuna Racovița, la vest comuna Boița, iar la sud comuna Căineni din județul Vâlcea. Localitățile componente ale comunei sunt Turnu Roșu reședință de comună și Sebeșu de Jos. Din suprafața totală de 7799 ha, un procent de 51% este inclusă în SCI Munții Făgăraș, partea sudică a comunei și un procent de 12 % în SPA Piemontul Făgăraș, partea nordică a teritoriului administrativ, fiind incluse intravilanul satului Sebeșu de Jos și partea estică a intravilanului localității Turnu Roșu. În ceea ce privește rețeaua națională de arii naturale protejate, pe teritoriul comunei se află rezervația naturală Calcarele Eocene de la Turnu Roșu, care se suprapune parțial cu SPA Piemontul Făgăraș. Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Turnu Roșu se ridică la 2.415 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 2.627 de locuitori. Prima atestare documentară apare în anul 1453, în diploma latină a regelui Ladislau V, prin care comuna a fost încorporată la cele Șapte Scaune ale provinciei Cibiniensis și dată în administrarea celor Sapte Juzi, împreună cu alte șase comune românești învecinate, însă localitatea, cu vechea denumire de Porcești a fost întemeiată între anii 797 și 898, după scrierile Istoricului A. D. Xenopol. Între anii 1366 și 1476 localitatea Porcești a aparținut domnitorilor din Muntenia. Denumirea de Turnu Roșu apare doar în anul din 1964. Activitățile specifice zonei sunt agricultura și creșterea animalelor, apicultura. În comună funcționează firme cu profil de panificație, construcții și amenajări interioare, transport, comerț, turism. Monumentele istorice din comună sunt Biserica Adormirea Maicii Domnului din Sebeșu de Jos și Biserica Sf. Nicolae - Porcești, zisă a lui Matei Basarab, a fostel mănăstiri, din Turnu Roșu. Dintre obiectivele turistice se pot menționa Muzeul satului Turnu Roșu, Rezervația naturală Calcarea eocene de la Turnu Roșu, Mănăstirea Turnu Roșu, zonele turistice Rusca din Sebeșu de Jos, Valea Caselor și Valea Strâmbii.

11) Comuna Racovița.

Comuna Racovița este situată în partea nord- vestică a Munților Făgăraș, între terasa joasă de pe malul stâng al Oltului și creasta Munților Făgăraș -Vârful Suru, având ca vecini comuna Turnu Roșu la est, comuna Căineni, județul Vâlcea la sud, orașul Tâlmăciu la nord-vest, orașul Avrig la nord-est și est. Pe lângă localitatea Racovița –reședința comunei, comuna mai are în administrare și localitatea Sebeșu de Sus. Din suprafața totală de 2158 ha, un procent de 24 % este inclusă în SCI Munții Făgăraș, partea de sud a comunei, iar un procent de 58% în SPA Piemontul Făgăraș, inclusiv tot intravilanul satului Sebeșu de Sus și trei

sferturi din intravilanul localității Racovița. Pe teritoriul comunei se află și partea vestică a rezervației naturale Golul alpin al Munților Făgăraș între Suru și Podragu. Sub aspect demografic, la recensământul din 2011 au fost înregistrați un număr de 2760 locuitori, în scădere față de anul 2002, când existat 2877 locuitori. Prima atestare documentară a localității este relativ târzie, din anul 1443, însă urme ale locuirii omului pe aceste locuri datează încă din paleolitic. Istoria satului este legată, în principal, de înființarea de către împărăteasa Maria Tereza, în 1765, a graniței militare transilvănene, Racovița făcând parte din Compania a VII-a a Regimentului I de Graniță de la Orlat. Activitățile specifice zonei sunt agricultura și creșterea animalelor. Principala unitate economică aflată pe teritoriul comunei este Centrala Hidroelectrică Racovița înființată în data de 19 decembrie 2013. Alte activități economice sunt prelucrarea lemnului, croitorie și marochinărie, comerț. Biserica Sf. Apostoli Petru și Pavel din Sebeșu de Sus se află pe lista monumentelor istorice. Din punct de vedere turistic, comuna are un potențial ridicat, în special zonele turistice Valea Moașei din Sebeșul de Sus și Valea Lupului din Racovița, unde s-au construit case de vacanță. De asemenea, un alt obiectiv turistic de pe teritoriul comunei este Cabana Suru, în prezent renovată și transformată în pensiune agroturistică.

12) Comuna Porumbacu de Jos.

Este așezată la poalele nordice ale Munților Făgăraș, pe ambele maluri ale râului Olt și de-o parte și de alta a drumului național DN1, având ca vecini: la est și nord - est orașul Avrig, la vest comunele Cârțișoara și Cârța, la nord comuna Nocrich, iar la sud comunele Sălătrucu și Perișani din județul Argeș. Din suprafața totală a comunei de 18487 ha, un procent de 42% în partea sudică este inclus în SCI Munții Făgăraș, de la limita inferioară a pădurii până la creasta Munților Făgăraș, iar un procent de 65% este inclus în SPA Piemontul Făgăraș, cuprinzând suprafețe de la golul alpin Muchia Tunsu, până la DN1, inclusiv intravilanul satelor Porumbacu de Sus și Sărata, în totalitate, și parțial, ale satelor Porumbacu de Jos și Scorei. În raport cu rețeaua națională de arii naturale protejate, comuna Porumbacu de Jos are teritoriu inclus în Rezervația naturală Golul alpin al Munților Făgăraș între Suru și Podragu. Localitățile componente ale comunei sunt Porumbacu de Jos – reședința de comună, Porumbacu de Sus, Sărata, Scorei și Colun. Sub aspect demografic, în comuna Porumbacu de Jos au fost înregistrați la recensământul din 2011 un număr de 3061 locuitori, în scădere față de 3233 locuitori înregistrați la recensământului populației și locuințelor din anul 2002. Mărturiile ale existenței pe aceste meleaguri datează din epoca neolitică, în urma săpăturilor arheologice fiind descoperite unelte și vetre neolitice în partea de sud a satului Sărata. Data exactă a întemeierii comunei Porumbacu de Jos nu se cunoaște, dar localitatea Porumbacu de Sus este atestată documentar în anul 1223. Conform tradiției orale, satul Porumbacu de Jos ar fi fost întemeiat de un oarecare Man din Deal, care a dat naștere familiei Mandeal, una din cele mai vechi familii din comună. Unele documente atestă faptul că exista în comuna Porumbacu de Jos o judecătorie -scaunul din Porumbacu de care aparțineau comunele Porumbacu de Jos și Sus, Ucea de Sus, Sărata, Scorei, iar înainte de anul 1680 mai aparțineau Viștea de Sus, Streza și Oprea Cârțișoara. Activități specifice zonei sunt agricultura și creșterea vitelor, turismul, prelucrarea lemnului. Din Populația activă a comunei, majoritatea lucrează în agricultură, iar o pondere însemnată în industria prelucrătoare. Agenții economici majoritatea sunt cu profil de prelucrare și comercializare material lemnos; mai există în comună o carieră de marmură, situată pe valea Râului Mare, precum 167 și o societate cu profil de prelucrare și comercializare marmură, o microhidrocentrală în funcțiune amplasată tot pe Râul Mare; o societate de prelucrare și comercializare mixturi asfaltice, alte activități economice-panificație, comerț și alimentație

publică. În ceea ce privește turismul, în ultima perioadă, zona din amonte de Porumbacu de Sus, pe valea Râului Mare, s-a dezvoltat un adevărat sat de vacanță, cu pensiuni turistice și case de vacanță, dintre care un număr de 4 structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare sunt clasificate. În comună există următoarele monumente istorice: Casa de lemn din satul Porumbacu de Jos nr. 309, datată din 1899, Fostul Oficiu Poștal Tranzit, azi locuință, satul Porumbacu de Jos datat din 1756 – 1760, Biserica Nașterea Domnului din satul Sărata. Dintre obiectivele turistice menționăm Cabana Negoiu, situată pe creasta Piscului Șerbotei, la limita superioară a pădurii, la altitudinea de 1540 m, Lacul Călțun, Cascada Șerbota, Vârful Negoiu, al doilea ca înălțime din Carpații românești. Menționăm că satul Scorei a fost renumit pe plan mondial, pe la mijlocul anilor 80 din punct de vedere ornitologic, datorită berzelor de aici, însă în ultima perioadă, datorită modernizării locuințelor, dispariției bălților datorită terenurilor redede agriculturii, dar și altor cauze, numărul acestora este în declin.

13) Comuna Cârțișoara.

Comuna Cârțișoara este situată în sud-estul județului Sibiu, la poalele Munților Făgăraș, în partea lor nordică și se învecinează la est cu comuna Arpasul de Jos, la vest cu comuna Porumbacu de Jos, la nord cu comuna Cârța, iar la sud cu comuna Arefu din județul Argeș. Din suprafața de 8.576 ha a teritoriului administrativ, un procent de 64% este inclus în SCI Munții Făgăraș -partea sudică a comunei, de la limita pădurii până la creasta somitală a Munților Făgăraș și un procent de 72% este inclus în SPA Piemontul Făgăraș -porțiuni cuprinse de la creasta Munților Făgăraș și până la DN 1, inclusiv partea sudică și vestică din intravilanul localității Cârțișoara. În ceea ce privește rețeaua națională de arii naturale protejate, partea sudică din teritoriul comunei este inclus și în rezervațiile naturale Valea Bălii și Golul alpin al Munților Făgăraș între Suru și Podragu. Pe direcția nord-sud, pe axul longitudinal, este traversată de râul Bălea sau Cârțișoara și de șoseaua Transfăgărășan -DN 7C. Populația comunei la recensământul din 2011 a fost 1243 locuitori, în creștere față de 2002, când au fost înregistrați 1157 locuitori. Până în anul 1964 comuna a fost compusă din două sate surori: Streza -pe malul drept al râului Bălea și Oprea Cârțișoara -pe malul stâng, care au fost reorganizate administrativ-teritorial în localitatea Cârțișoara. Documentar, comuna este atestată din secolul al XIII-lea, sub denumirea de Cârța Românească. În perioada evului mediu, respectiv între anii 1206-1474, localitatea Cârțișoara a fost o posesiune a mănăstirii cisterciene Cârța. Pe lunca râului Bălea, amonte de sat, a existat până în secolul al XIX-lea o manufactură de sticlă, ce producea obiecte din sticlă exportate în marea lor majoritate, iar la confluența râului Bălea cu Laita a existat o moară de hârtie, ambele proprietatea familiei nobiliare Teleki. Activitățile economice specifice locuitorilor comunei sunt creșterea animalelor, cultivarea plantelor, în special cartof, porumb, legume, turismul. Comuna are un potențial turistic ridicat, existând aici un număr ridicat de obiective turistice. În localitate se află Muzeul Etnografic și Memorial Badea Cârțan ce deține obiecte ce au aparținut celebrului țaran autodidact, două biserici monumente istorice - Biserica Buna Vestire din Streza Cârțișoara și Biserica Sf. Nicolae din Oprea 166 Cârțișoara; la poalele pădurii se află Mănăstirea Sfinții Petru și Pavel. În zona Bălea Glăjărie, amonte de localitate s-a dezvoltat o zonă turistică de-o parte și alta a râului Bălea, unde au fost construite și se vor mai construi o serie de case de vacanță și pensiuni turistice și agroturistice. Aici este amplasată și Cabana Vama Cucului, precum și cabana ocolului silvic. Pe Valea Laita se află și o păstrăvărie. Pe traseul Transfăgărășanului este amplasată și Cabana Bălea Cascadă, în apropiere de Cascada Bălea, iar în zona Bălea Lac, Cabana Paltinul, Cabana Bălea Lac, stația meteorologică Bălea, Baza de salvare Toma Boerescu Bălea Lac, Refugiul și Cabana

Salvamont. Telecabina de pe valea Bălea, asigură legătura între cabana Bălea Cascadă și cabanele din căldarea glaciară a Bălii.

14) Orașul Avrig.

Orașul Avrig este situat în partea nordică a Munților Făgăraș, în depresiunea cu același nume, având ca vecini: la vest comunele Racovița, Șelimbăr și orașul Tâlmăciu, la nord comunele Roșia și Nocrich, la est comuna Porumbacu de Jos, la sud comunele Perișani și Căineni din județul Vâlcea. Din suprafața totală a teritoriului administrativ de 13 360 ha, un procent de 25% este inclus în SCI Munții Făgăraș -partea sudică a unității administrative teritoriale, iar un procent de 27 % este inclus în SPA Piemontul Făgăraș -partea centrală a teritoriului administrativ, ce include Valea Râului Mare al Avrigului, inclusiv o mică porțiune din partea sudică a intravilanului orașului. Orașul Avrig are în componență administrativ – teritorială următoarele sate: Bradu, Glâmboaca și Săcădate, situate pe partea dreaptă a Oltului și Colonia Industrială Mârșa, care împreună cu orașul Avrig sunt situate pe partea stângă a Oltului. Conform izvoarelor arheologice, acest teritoriu a fost locuit din cele mai vechi timpuri. În apropiere de Avrig a fost descoperită o mare necropolă dacoromană din secolul al II-lea. Avrigul făcea parte din terra blahorum, o denumire dintr-un document din 1222, iar în anul 1364 este menționat sub denumirea de Affrica. În 1840 este fondată o fabrică de sticlă, iar în 1908 o uzină electrică. Avrigul a devenit oraș în anul 1989. Mârșa este reprezentată de zona industrială și cartierul aferent, situate la est de oraș. În anii 1936-1937 a fost construită fabrica de armament și muniții, care apoi s-a reprofilat din anul 1960 pe producerea de mijloace de transport auto, Întreprinderea Mecanică Mârșa, principalul producător de mijloace de transport auto de mărfuri generale din România în perioada comunistă. Această colonie cu 4.000 de locuitori, s-a dezvoltat în spatele întreprinderii, care a atras forța de muncă. Din punct de vedere demografic, uzina mecanică din Mârșa a jucat un rol foarte important în evoluția orașului Avrig, însă în ultimii ani efectele crizei economice au fost resimțite și aici. Conform recensământului din anul 2011, Populația orașului Avrig se ridică la 12.815 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 14.260 de locuitori. Numele orașului Avrig se leagă de o veche tradiție în fabricarea sticlei, menționată în documente din secolul al XVII-lea, iar Fabrica de sticlă Avrig este specializată în producerea sticlei suflată manual. Cele mai importante ramuri din industrie dezvoltate pe plan local sunt cele din industria ușoară, industria constructoare de mașini, construcții, industria lemnului, comerț și servicii. Agricultură și zootehnia sunt de asemenea activități economice specifice zonei, culturile care se dezvoltă cel mai bine sunt cele de cartofi și de porumb. În ceea ce privește turismul, Avrigul are un potențial ridicat, atât datorită amplasării sale la poalele Munților Făgăraș, cât și datorită numeroaselor obiective turistice pe care orașul le deține: Palatul de vară Brukenthal, construit în 1771 în stil baroc, ca reședință de vară a baronului Samuel von Brukenthal, guvernatorul Transilvaniei, Biserica Ortodoxă, construită în 1762, pictată de Frații Ionașcu și Pana, cu fresce interioare și exterioare de o deosebită frumusețe, Biserica Evanghelică- 165 Lutherană, construită în 1270-1280 și fortificată în secolul XVI, Muzeul etnografic din Avrig, Casa memorială Gheorghe Lazăr, Fortificația medievală de la Avrig-Racovița, un cimitir de incinerare daco-roman la Bradu, secolul II-III e.n. unul din cele mai mari de acest fel din țară. De asemenea, Zona Turistică Valea Avrigului, inclusă în SPA Piemontul Făgăraș, este o zonă de agrement propusă pentru extindere în Planul de Urbanism General al Orașului Avrig. S-au dezvoltat aici numeroase case de vacanță, pensiuni cu posibilități de cazare, masă, campare. Cabana Poiana Neamțului, situată la limita acestei zone de agrement cu SCI Munții Făgăraș este un punct de plecare spre traseele turistice montane. Cabana Bârcaciului și

Lacul Avrig, lac glaciar amplasat sub Vârful Ciortea, sunt, de asemenea, obiective turistice amplasate tot pe teritoriul administrativ al oraşului Avrig.

Evaluarea stării de conservare a speciilor de păsări de interes comunitar.

În urma evaluării stării de conservare a speciilor de păsări de interes comunitar din cadrul ROSPA0098 Piemontul Făgăraş, în baza cercetărilor în teren, desfăşurate în perioada 2014-2015, au reieşit următoarele valori privitor la acestea:

Starea de conservare a speciilor de păsări de interes comunitar

Nr. crt.	Specie de interes comunitar	Starea de conservare din punct de vedere al populaţiei speciei	Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	Starea globală de conservare a speciei
1.	<i>Ciconia nigra</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
2.	<i>Ciconia ciconia</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
3.	<i>Ferrex aquarius</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
4.	<i>Circus gallicus</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
5.	<i>Circus aeruginosus</i>	necunoscută	favorabilă	necunoscută	necunoscută
6.	<i>Circus cyaneus</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
7.	<i>Aquila pomarina</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
8.	<i>Aquila chrysaetos</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
9.	<i>Falco peregrinus</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
10.	<i>Bonasa bonasia</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
11.	<i>Tetrax urogallus</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
12.	<i>Circus cyaneus</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
13.	<i>Sorex urolens</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
14.	<i>Picus canis</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
15.	<i>Dryocopus martius</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
16.	<i>Dendrocopos medius</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
17.	<i>Dendrocopos leucotus</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
18.	<i>Dendrocopos syriacus</i>	necunoscută	favorabilă	favorabilă	favorabilă
19.	<i>Lullula arborea</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
20.	<i>Sylvia nisoria</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
21.	<i>Ficedula parva</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
22.	<i>Ficedula albicollis</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă
23.	<i>Lanius collurio</i>	favorabilă	favorabilă	favorabilă	favorabilă
24.	<i>Lanius minor</i>	nefavorabilă - 1ca	nefavorabilă - 1ca	necunoscută	nefavorabilă - 1ca
25.	<i>Emberiza hortulana</i>	favorabilă	favorabilă	necunoscută	favorabilă

d). Relația proiectului cu managementul ariei naturale protejate de interes comunitar

Proiectul propus nu are legătură directă cu managementul conservării ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraş.

e). Estimarea impactului potențial al proiectului asupra speciilor și habitatelor din aria naturală protejată de interes comunitar

Analiza ecologică a amplasamentului

Amplasamentul proiectului, în suprafață de 1000 mp, se află în Localitatea Porumbacul de Sus . În vecinătatea amplasamentului se află strada Fata Raului cu numeroase construcții cu destinație turistică (case de vacanță și pensiuni).

Amplasamentul este identificat ca și pășune dominat de iarba și arbori. La alcătuirea covorului vegetal nu au fost identificate specii de plante de interes protectiv și/sau conservativ.

Suprafața amplasamentului are arbori de Mesteacan, Brad și Alun(*Corylus avellana*).

Pe suprafața analizată nu au fost identificate ecosisteme acvatice.

Din analiza informațiilor furnizate de Planul de management al ariei de protecție specială avifaunistică ROSPA0098 Piemontul Făgăraș cu privire la distribuția speciilor de păsări sălbatice de interes conservativ se constată că zona de implementare a proiectului nu este utilizată ca habitat de hrănire, adăpost și/sau cuibărire de către speciile: *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Ciconia ciconia*, *Circus cyaneus*, *Circus aeruginosus*, *Lanius collurio*, *Aquila pomarina*, *Lanius minor*, *Tetrao urogallus*, *Crex crex*, *Lullula arborea*, *Aquila chrysaetos*, *Falco peregrinus*, *Sylvia nisoria*, *Emberiza hortulana* și *Ciconia nigra*.

Având în vedere cele menționate anterior, se constată că din punct de vedere al disturbării faunei de interes de interes comunitar la faza de construcție, impactul implementării proiectului va fi minim și nesemnificativ dată fiind natura și perioada scurtă aferentă executării acestor lucrări. Date fiind caracteristicile tehnice ale proiectului și ținându-se cont de gradul semnificativ de disturbare manifestat în vecinătatea terenului analizat, se poate afirma cu certitudine că la faza de funcționare a obiectivului de investiții gradul de disturbare a faunei de interes conservativ potențial prezente în zonă va fi unul redus și nesemnificativ ca impact.

f). Alte informații prevăzute în legislația în vigoare

Nu este cazul.

INTOCMIT: Arh. Andrei Teodorescu

